

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

DUBUN

PRAKTISK VECKOTIDNING
FÖR
KVINNAN OCH HEMMET.

N:r 17 (123) Fredagen den 25 april 1890. 3:dje årg.

<p>Annonspris: 35 öre pr petitråd (10 stafvelser). För »Platssökande» och »Lediga platser» 25 öre. Utländska annonser 70 öre pr petitråd.</p>	<p>Tidningen kostar endast 1 kr. för kvartalet, med Iduns- Mode- och Mönstertidning 1 kr. 65 öre; postarvodet inberäknadt.</p>	<p>Redaktör och utgivare: FRITHIOF HELLBERG. Träffas å byrån kl. 10—11. Allm. Telef. 61 47.</p>	<p>Utgifningstid: hvarje helgiri fredag. Lösnummerpris: 15 öre (vid kompletteringar).</p>	<p>Byrå: Drottninggatan 48, 1 tr. Prenumeration sker i landsorten å post- anstalterna, i Stockholm hos red., i boklädorna och tidningskontoren.</p>
--	--	--	---	---

1. Lady Plunkett. — 2. Madame Millet. — 3. Baronessan Pfusterschmid. — 4. Madame Busch. — 5. Grefvinnan von Platen. -- 6. Markisinnan de Güell. — 7. Grefvinnan Sparre. — 8. Madame de Bille.

Det ädla är blott då för handen, när det goda sker för det godas skull.

W. VON HUMBOLDT.

I välgörenhetens tjänst.

Noblesse oblige.

Hattlampan flämtar matt i den sjukens rum, och tyst och stilla är det där inne. Hela huset tyckes försänkt i sömn; blott den lidande vrider sig oroligt i feberdrömmar, och de afmagrade händerna fingra nervöst på det hvita lakanet. Är han då ensam lemnad att tillbringa de långa timmarne på plågans läger? Hafva alla tröttats af det långa vakandet? Ahnej, hvar och en af den sjukens kära anhöriga har nog uppfyllt sin mänskliga plikt, men det kommer en stund, då naturen själf säger nej, då tröttheten blir öfverväldigande, och då kroppen fordrar hvila för att icke själf bli utsträckt på sjukbädden.

Men den sjuke då, där inne i det dunkla rummet?

Låt oss se efter, och vi skola lätt i rummets skymning upptäcka en kvinlig varelse, som med oafslätlig uppmärksamhet följer den sjukens alla rörelser. Här, ensam med honom, är hon herskarinna och på hennes vård, hennes kärleksfullhet och intelligens beror måhända lif eller död. I sin svarta klädning, med den hvita kragen, förefaller hon som ett andeväsen i det godas tjänst. Hennes ansikte är blekt af nattvak och hennes ögon matta, men ur dem strålar dock en rik skatt af kärlek och vänlig själfuppostring. Intet gör hon för vinning, intet begär hon och intet mottager hon.

Hvem är hon, som offerar nattens hvila och lifvets solbelysta glädje för andra?

Hon är en *Sancta Elisabetssystemer*, en »Soeur de la charité» — en katolik. En katolik, ja, — ett barn från främmande land och af främmande tro, men som framför allt följer kärlekens religion och går, när hon blir kallad, för att vaka lika troget vid protestantens som judens plågoläger.

Det är möjligt, att icke alla af Iduns läsarinor hafva sig bekant Elisabetssystemerarnas välsignelsebringande verksamhet. Deras samfund har dock legat till grund för bildandet af icke blott vårt eget lands, utan äfven för andra länders diakonissanstalter, men vi äro sanningen till ära skyldiga upplysa, att Elisabetssystemerarna aldrig försökt någon propaganda, aldrig vid sjukbäddarne agiterat för sin tros läror.

Samfundet bildades i början af 1600-talet i Österrike till minne af landtgreffinnan Elisabet af Thüringen och inrättades i Frankrike 1634 af fransmannen Vincent de Paula samt erkändes af påfven 1655. Dess uppgift var att vårda de sjuka, af hvilken trosbekännelse de månde vara. De äro, vi kunna säga, spridda öfver hela den civiliserade världen, och till vårt land kommo de ungefär samtidigt med drottning Josefa. För närvarande äro de fjorton och hafva sitt tillfälliga hem i en förhyrd lokal vid Norra Smedjegatan. Deras tid är stän-

digd upptagen och deras tillgångar små. De längta att kunna utvidga sin verksamhet, men det fattas dem medel för att hinna sitt höga mål.

* * *

Vi se i dag på Iduns första sida en bukkett af porträtt, och vi läsa namn, som genast förflytta våra tankar till hofvets spegelskimrande gemak och den stora världens salonger. Det är dessa damer af diplomatiska kåren och af vår högadel, hvilka jämte andra stjärnor ur vår societet förenat sig om att anordna något »non plus ultra» till förmån för Elisabetssystemerarna. Man hoppas kunna få en grundplåt till ett hem åt dem, i hvilket de kunde få anordna en egen klinik och för öfrigt åtnjuta det sinneslugn, som deras verksamhet fordrar.

För att vinna detta och för att frångå den gamla basarstilen och enär bland tillställarinnorna nästan alla europeiska länder äro representerade, har valts namnet »International marknad», och man har öfvergifvit Börsens gamla salar och valt den rymliga, nya cirkus i stället.

I spetsen har österrikiske ministerns gemål, *baronessan Pfusterschmid* ställt sig, och med oförtröttad ifver har hon verkat för den goda saken. Till henne hafva värdigt slutit sig den nobla smakens, elegansens, godhetens och välgörenhetens representanter, enkegreffinnorna *Alexandra Sparre*, född Hamilton och greffinnan *Stefanie von Platen*, född Hamilton; danske ministerns gemål, *madame de Bille*; tyska kejsarrikets ministerns gemål, *madame Margareta Busch*; engelske ministerns gemål, *lady Plunkett*; franske ministerns gemål, *madame Millet*, och spanske ministerns gemål, *markisinnan de Güell*, hvilkas samtliga aristokratiskt ädla drag Iduns läsarinor återfinna i porträttgruppen.

Men icke blott dessa, utan äfven flere andra lysande namn återfinna vi bland de medverkande och däribland ett med drottningdiadem, Rumäniens krönta skaldinnas *Carmen Sylva* har till »marknaden» sändt icke mindre än nio handskrifna poem, af hvilka vi återfinna ett fototyperadt på Iduns tredje sida. Hvilken strid det kommer att bli mellan autografsamlare!

Och nu ber jag, att vi få förflytta oss till själfva platsen, till cirkus vid Karlavägen. Det säges, att säsongen är slut, men detta är dock ett af säsongens evenemang.

* * *

På onsdagsmiddag äro spårvägarne upptagna af Östermalm öfverfulla och det ena ekipaget efter det andra rullar uppför Sturegatan och vidare Esplanaden fram till Stockholms hippodrom, där de bilda en lång fil.

Vi stiga in genom den vanliga entréen, som nu är rikt klädd med friskt grönt, och befinna oss snart midt inne i marknadslifvet. Det är internationellt i detta ords hela bemärkelse. Men vänta, vi måste först taga en hastig överblick öfver det hela, innan vi kunna inlåta oss på detaljerna.

Arenan känna vi icke mera igen, golfbelagd som den är och ytterst omkransad af en ung skog af höga granar. Rundt om från höga stänger vaja de olika nationernas flaggor, och nedanför i cirkel befinna sig marknadsstånden med sina mångfaldiga artiklar. Och det är »stil» på dessa marknadsstånd, och alla »stilar» äro representerade på ett konstnärligt sätt, tack vare herrar Grabow och Rubensons skickliga penslar.

Här se vi en skånsk bondstuga, i hvilken försäljas leksaker och slöjdalster, där åter ett gammalt medeltida judehus, där antikviteter finnas att tillgå. Blomsterstånd med de fagraste blommor sprida sin doft, och i ett annat kvittra fåglar i sina burar och skaka sina skiftande fjädrar. Lekverk och rökverk, förfriskningar och nöjen bjudas öfverallt och öfverallt råder ett virrvarr och en färgrikedom, som blända ögat.

Och hvilket marknadslif se'n. Där kommer en gubbe stretande med sitt kasper-skåp och har en mängd roliga saker att förtälja. Där är en dansande björn, och där åter springa små näpna kolportricer och bjuda ut Idun. Och vidt öfver sorlet brusar musiken i yra takter och kommer nerverna att spritta.

Men vi måste äfven se på kostymerna. I konditoriet finna vi greffinnan v. Platen, som iklädt sig den vackra och klädsamma österåkersdräkten, och där biträda äfven fröknarna Cecilia Lewenhaupt och Busch i varierande kostymer. I blomsterståndet, som förestås af den graciösa lady Plunkett, iklädd en förtjusande kostym, finna vi äfven flere af stjärnorna bland societetens damer. Hvilket brokigt vimmel bland alla dessa renässans-, rococo- och fantasikostymer i skärt och blått, i crème och hvitt, med guld och silfver och fladdrande, rosiga band.

Och öfverallt flyga skämtets luftiga grazier kring på franskt och italienskt tungomål. Där köpslår en diplomat om en praktig edamerost, och där åter syns en allvarsam gammal öfverste ha förvandlat sig till en riktig »bakelsebest».

De elegant apterade buffeterna äro öfverfulla, och uti stallgången pröfvas skjutskickligheten i därvarande skjutbana. I bierhallen midt emot skummar ölet i seidlarne, och här ha många slagit sig i ro, lyssnande till det lifliga brusset därute i den stora lokalen.

Men vi få icke glömma det spanska läget inne venstra kaférummet. Där mötes ögat af en målerisk anblick. Här i det brokiga tältet har ett genuint spanskt sällskap slagit läger. Bland damerna i sina praktfulla, fantastiska kostymer igenkänna vi fru Dolores Cobo de Åberg, markisinnan de Güell m. fl. damer af den spanska kolonien. Behagas det stekta kastanier eller apelsiner eller en bågare spanskt vin; det serveras eder genast af en äkta spanjorskas fina, hvita hand.

Men vi nödgas dock engång sluta! Om alla de öfverraskningar, som förekomma och det rika program tillställarinnorna hafva att tillgå, har allmänheten själf att öfvertyga sig. Säkert är, att sällan någon dy-

Om din Kär

In minnet af din
 Gittorparets,
 drofft af ungdomslifets
 Gänningar gubblat

All dina lifens
 Längst du allin,
 lifens din Fluktus med
 Fortsatt med min.

Lif du som
 Gänningar gubblat
 Lif in framman
 Gänningar gubblat,

Lif du som
 Gänningar gubblat
 Lif in framman
 Gänningar gubblat,

Lif du som
 Gänningar gubblat
 Lif in framman
 Gänningar gubblat,

hög. sig.

Carmen Sylva

Till hafvet.

(Öfversättning af J. N—g.)

Allsvåldigt oantastlig
 Din kyska barm
 Sig häfver mot lumpen läghet
 I hotfull harm.

Du bär dina djärfva tankar
 Allena för dig,
 Allena hvälfver ditt vågsvall
 På trotsig stig.

Om tvifvel sarga dig, smärtor
 Slita ditt sinn',
 Om ljuft i salig njutning
 Du vaggar dig in,

I tårar inför den Evige,
 I upprors dån,
 Ryckt ut ur himmelsk begrundan
 Till afgrundshån —

Du blir dock evigt densamme,
 Ej päjlas din graf,
 Ej når dig jordisk ringhet,
 Jungfruliga haf!

Carmen Sylva.

lik tillställning blifvit anordnad¹⁷ med så mycken smak och nobless i allt som denna, och den kommer helt visst att tillhöra ett af säsongens angenämaste minnen.

Det är äfven att hoppas, det resultatet för det ädla ändamålet skall blifva lika lysande.

Adolf Hellander.

Ekonomisk likställighet.

Efter flere års vistelse i landsorten hade jag anlänt till hufvudstaden på några dagars besök, då jag en afton vid passerandet af Norrbro tyckte mig på afstånd upptäcka ett bekant ansikte. Vi närmade oss hvarandra, och igenkännandet blef ömsesidigt. Det var en af dessa ungdomsvänner, som i senare år förefalla oss lika kära som släktingar. Vi hade varit studentkamrater och äfven senare ofta umgåtts, tills omsider våra vägar skildes och långa tider förrunnit. Sammanträffandet nu var öfverraskande och angenämt, och vi kunde ej underlåta att förfoga oss till närmaste kafé, för att vid ett litet glas och en cigarr samspråka om gamla minnen. Sedan vi helt gemytligt genomgått både gamla och nya historien, kommo vi, som ofta händer vid en mera animerad stämning, efter hand in på de ömma tonerna eller våra ömsesidiga husliga förhållanden.

»Som du finner,» yttrade vännen, »gå mina affärer ganska bra och allt vore väl bestäldt, om blott min kära hustru vore något sparsammare. Mitt hushåll kostar öfver höfvan mycket.»

»Förmodligen,» inföll jag, »emedan ni lefva enligt den moderna regimen, mera efter ståndet än efter tillgångarne.»

»Äh, inte just det; något måste man väl följa med sin tid och underhålla sina förbindelser, men jag afser här närmast vårt vardagslif.»

»Hur har du då stäldt med din fru? Rekvirerar hon medel vid behof, eller har hon visst per månad eller kvartal att disponera för hushållet?»

»De större utgifterna för familjens bostad m. m. likviderar jag själf vid anfordran och extra kontant, men till min hustru lemna jag månadligen för hennes och hushållets behof ett efter min beräkning tillräckligt belopp. Icke dess mindre får jag allt emellanåt och särskildt hvarje nyår mottaga en hop obetalda räkningar, som göra mig ursinnig. Det kommer då till förklaringar, till obehagliga scener, till gråt och spasmodiska anfall, och slutet blir, att allt måste åter gå på det gamla viset.»

»Fordrar du af din fru något slags redovisning för det hon mottagit?»

»Naturligtvis; jag vill gärna veta, hvart mina penningar taga vägen och måste dessutom uppföra alla utgifter under deras vederbörliga konti.»

»Godt, men brukar du äfven lemna henne en klar öfversikt af husets ställning och redogöra för de enskilda utgifter, du tillåter dig?»

»Är du alldeles rosenbefängd! Skall jag då ej längre vara herre i mitt hus? Hvad rör det henne, hurudan ställningen är, då jag ansvarar för allt, och hvilka enskilda depenser jag gör, då jag ensam förvärfvar medlen därtill?»

»Ja, just i dessa invändningar ligger felet, och följderna kunna ej blifva andra, än dem du nämmt. Å min sida har jag följt en annan metod och funnit all anledning till belåtenhet. Genast efter vårt giftermål lät jag min hustru taga en noggrann öfversikt af vår ställning och lät henne komma till insikt om, att äktenskapet ur ekonomisk synpunkt är att betrakta såsom ett bolag, hvari båda delegarne äro lika intresserade och lika berättigade att ega kännedom om affärens ställning. Om jag således af henne fordrade redovisning för den andel af tillgångarna, som stod under hennes förvaltning, så ansåg jag mig å andra sidan förpliktad att uppvisa, hvartill jag använde återstoden.»

»Men, min hedersvän, du vet ju, att jag är affärsman, och att mina inkomster bero af vexlande konjunkture; hur kan du då begära, att jag skall kunna hålla min hustru å jour med dessa förändringar eller ens för henne tydliggöra dem? Då det för öfrigt är jag ensam, som underhåller familjen, torde jag ega full rätt att yrka på sparsamhet å hennes sida, men däremot sakna hvarje förbindelse att redogöra för sådana obetydligheter som en sexa eller ett glas punch, hvarpå jag någon gång bjuder utomhus.»

»Svårigheten för en affärsman med vidtutgrenad rörelse att göra sin hustru förtrolig med alla detaljer af verksamheten bör visserligen beaktas, ehuru många kvinnor ej skygga därför; men i de flesta fall torde vara tillräckligt att meddela henne resultaten af bokslut och timade viktigare förändringar. I parentes må anmärkas, att dessa extra depenser utomhus, dem du finner så obetydliga, ofta nog vid årets slut befinnas utgöra summor, som väl förtjäna att tagas i beräkning. Om den direkta insatsen af din arbetsförtjänst med skäl måste anses som grunden för familjens bestånd, så är dock hustrun, äfven då hon ej medfört enskild förmögenhet, ingalunda att förbise. Det är ju hon, som sköter hela ditt hus, sörjer för din och allas bekvämlighet och uppfostrar edra barn; på hennes intelligens, omtanke och sparsamhet beror, om dina inkomster skola bära frukt eller ej. Håller man emellertid så strängt på sin rätt, som du synes böjd att göra, och din fru fortfarande är obekant med husets egentliga ställning, så gör hon helt naturligt den reflektionen: min man påyrkar ständigt sparsamhet å min sida jämte redovisning för hvarje öre, men de depenser han utomhus tillåter sig antyda noggrannt, att vår ställning ej är så dålig, hvarför jag ej behöfver tveka att med kreditens tillhjälp söka anskaffa, hvad jag ej på annat sätt kan erhålla.

»För mig, min vän, inträffar aldrig något sådant. Min hustru känner i hvarje ögonblick vår ställning lika väl som jag, och hon vet, hur långt hon för vårt gemensamma bästa vågar gå. Mellan oss båda råder äfven i ekonomiska frågor ett obegränsadt förtroende, som ingifver henne en känsla af medansvarighet och stärker henne till ny omtanke och nya ansträngningar. Enligt min öfvertygelse är kvinnan, då hon ej genom dålig uppfostran eller dåliga exempel blifvit bortskämd, af naturen mera fallen för sparsamhet och försiktighet än mannen, och säkrare medel till utvecklande af dessa anlag gifvas troligen ej, än fullt förtroende och klart medvetande

om ansvaret. För mig och de mina har detta sätt att förhålla sig medfört de lyckligaste följder. Med blygsammare inkomster ha vi, utan att hålla kalaser, ständigt lefvadt godt och bekvämt, kunnat fullgöra våra förbindelser och väl uppfostra våra barn och detta allt — märk väl! — utan skuldsättning.

»Man agiterar i våra dagar så mycket för kvinnans likställighet i alla förhållanden med mannen, och jag kan ej ogilla det, ty kvinnan är ju ett väsen med samma själsförmögenheter som mannen, och snillen träffas lika ofta inom det täcka könet, som inom det starka. Men den sidan af frågan, som jag tagit mig friheten kalla den ekonomiska likställigheten eller lika rättigheter och skyldigheter med afseende å familjens ekonomi, har, ehuru mångenstädes beaktad, ej efter mitt förmenande blifvit till sin fulla betydelse framhållen. Med dess upphöjande till princip skulle säkerligen inom många familjer ställningen blifva vida bättre, än den för närvarande visar sig. Hur alltför ofta lefver ej en hustru i den tron, att öfverflödiga tillgångar finnas, och att ingen sparsamhet behöfver iakttagas, under det mannen håller god min, följer sitt tilltagande obestånd och söker medels lån och omsättningar uppehålla krediten för att följa med strömmen och föra stat vida öfver sin ställning, tills omsider en krasch eller hans bortgång lemna enka och barn på bar backe. Sådant skulle antingen alldeles icke eller i mindre betänkelig mån blifva fallet, om fullt förtroende mellan makarne egde rum, om det förunnades hustrun att följa affärernas gång och rätta sin hushållning därefter. Hon skulle då ej kunna beskylla sin hädangångne man, att han bragt henne ovetande i fördärfvet.»

»Min kära bror, det märkes, att du ej på länge varit i Stockholm! Hvad man i landsorten är naiv med sin moral, sin beskedlighet och sina funderingar! Tack emellertid för lexan, som skall läsas öfver vid tillfälle! Men det är redan sent — jag gissar, du ej har något emot, att vi bryta upp?»

H.

Stor pristäfling.

Sjuhundrafemtio kronor utdelas i pris.

Vi inbjuda härmed samliga våra läsarinor och läsare, en hvar som hugad vara må, att delta i en stor pristäfling, den Redaktionen anordnar i afsikt att bereda tidningens innehåll än ytterligare ökad intresse och gediget värde. Och utfästa vi för denna täfling följande pris:

För den bästa och för tidningens publik mest lämpade och underhållande följetong med ett omfång af minst 40 af våra vanliga textspalter utbetala vi ett honorar af:

Femhundra (500) kronor.

För den bästa, kortare skiss eller berättelse om 3 af Iduns spalter betala vi ett pris af:

Sjuttiofem (75) kronor.

För den yppersta uppsats i ämne rörande kvinnan eller hemmet på högst 5 af våra spalter utbetalas likaledes ett honorar af:

Sjuttiofem (75) kronor.

För en samling af 3 de bästa poem äfvenså ett pris af:

Sjuttiofem (75) kronor.

Samt slutligen: för den bästa förslagslista, omfattande namn på 20 kvinnor, lämpliga och värda att porträtteras i Idun, ett honorar af:

Tjugufem (25) kronor.

Vid bedömandet af de till denna täfling inkommande skrifterna ha följande personer godhetsfullt lofvat biträda: skriftställarinnorna fruarna Mathilda Langlet och Eva Vigström (Ave) samt skriftställarne herrar J. Björklund, Georg Nordensvan och Birger Schöldström.

Samliga för denna täfling afsedda skrifter skola vara insända till Redaktionen före den 1 augusti detta år, åtföljda af förseglad namnsedel och på konvolutet försedda med tydlig påskrift: Till den stora pristäflingen.

Hvad icke prisbelönade täflingsalster angår, förbehåller Redaktionen sig företrädesrätt att efter närmare öfverenskommelse med förf. dem använda.

I förhoppning om listig anslutning och intresse helsa vi alla eventuella deltagare hjärtligt välkomna.

Stockholm i april 1890.

Redaktionen af Idun.

I forna dagar.

Strödda blad ur minnets album, samlade af Mathilda Langlet.

5.

Nummer trettioåtta, Triumf.

Den lilla skansen, där den finske majoren var oinskränkt herskare, hade fordom varit af en viss betydelse, men sedan andra väktare af inloppet till Stockholm blifvit upprättade, var »fästningen», som den i dagligt tal kallades, så godt som öfvergifven. Skenet bibehölls dock till en viss grad — det vill säga, befälet var kvar och var mer än tillräckligt för en besättning af trettio tre man.

Först var där nu »kommendanten», den finske majoren, som »var med år åttioåtta re'n och var re'n gammal då», högrest, hvithårig, enkel och rättfram, föga mån om sin värdighet och tämligen likgiltig i fråga om sitt ämbetes utföring. Det var kanske icke så alldeles öfverensstämmande med rätta förhållandet, det där att han »var med år åttiåtta», men 1809 var han dock med, och i Pommern hade han också varit. Tinnie ville göra honom till sin heros, men olyckligtvis tog han icke mera notis om henne än om sin »fästning», och allraminst drömde han om, att hon i sitt stilla sinne upphöjde honom till rang af minst fältmarskalk.

Fordom hade han bott på fästningen, men hade nu tillåtelse att bo på fastlandet — den

låg nämligen på en ö — och tjänsten sköttes af »placemajoren», en gammal gråskäggig artillerikapten, som, när han var »i land», vanligen tog in större spritlast, än som med fördel kunde bogseras ned i slupen. Denna låg då förtöjd vid broarmen, ibland i flere dagar, under hvilken tid kaptenen gick omkring hos bekanta och roade dem med sitt angenäma sällskap. I prestgården uppträdde han ofta, ogeneradt klädd i skor från förrådet, för värrens skull stoppade med hö omkring foten. Han beundrade högeligen den vackra prestfrun, som han påstod liknade »dronning Fredrika» alldeles »frappant.» Han hade nämligen som ung löjtnant och bärande ett förnämt namn mer än en gång varit till hofs, och vid stats-hvälfningen hade han spelat en, om än mycket underordnad roll. Ju mera han hade intagit af spritlasten, dess »frappantare» fann han likheten, och dess mera utbredde han sig däröfver.

Vidare fanns också, utom fanjunkaren, den s. k. »offiserskadetten», som hade ett ännu grannare adligt namn än kaptenen och samma benägenhet för starka varor, när han var i land, som sin förman. Fanjunkaren utgjorde intet undantag från den för det öfriga befälet — utom »kommendanten» själf — gällande regeln, och det är lätt att föreställa sig, huru »tulleristerna», som besättningen vanligen benämndes, skulle vara, när officerarne voro sådana spritvänner.

Den, som i detta afseende bland manskapet var mest framstående, var onekligen nummer trettioåtta, Triumf, i dagligt tal och på fastlandet kallad »Trumfen». Han söp »cruellt», som kammarherrn sade, och att han icke fick delirium, berodde måhända på, att det på den tiden icke fanns något tioudubbel renadt att tillgå. Ty om icke bränvinet varit lika svagt, som Trumfens begär därefter var starkt, så hade det nog icke dröjt länge, förrän han fått se icke blott »flugor», utan helt säkert stora bromsar.

Som det nu var, hände det icke så sällan, då Trumfen var i land på permission för något arbete, kanske en hel vecka, att den samlade arbetsförtjänsten strök åt på gästgifvaregården med den påföljd, att Trumfen tog sig ett stycke bondpermission utöfver den lagliga. Under denna senare tidrymd gick han i »ett glädjers hvar dag», ty full var han, och glad var han ock, så länge ingen sade honom emot. Men då blef han vildsint, svor och skrek och »trumfade» på hvem som helst, så att han ordentligt var en skräck för befolkningen, när han vände den sidan ut. Då det ej var så godt att veta, när Trumfen lät det goda eller dåliga ölsinnet råda, stängde hvar och en gärna sin port, när man såg honom vara i antågande, helst om ur hans rockficka stack upp en blänkande buteljhal.

En vacker sommardag, icke långt efter »prinsens besök», satt Sjungar-Anna i salen i prestgården och spolade lingarn åt Hedda, som nere i bagarstugan raskt smällde i väfstolen. Småflickorna sutto uppkrupna i hvar sitt soffhörn och lyssnade till en ny visa, som Anna läst eller författat om en »fänge» på Vesterviks slott. Den gick på en mycket »ynkelig» ton, och Sjungar-Anna grät alltid sina modiga tårar, innan hon slutade den:

I Vesterviken där står ett slott,
Det är så grannt utstrafferadt
Med silfver och med |: det röda guld |:
Och marmorstenar till murar.

Och tio famnar inunder jord
En liten pilt där sitter fången;
Och inte skådar |: han dagens ljus, |:
Och ej när natten är förgången.

Dess fader gångar sig till slottet fram,
Han vill den fången utlossa;
Och tiotusen |: det bjuder han |:
Allt för det unga lif och dess bloddroppar.

Och tiotusende alls ej förslår,
Ty han har stulit af sig lifvet — —

»Nej, si där är Trumfen!» afbröt sig Anna och såg ut genom fönstret. »Nu går han in till Fågelboms — åh, så full han är! Bara han inte kommer hit!»

»Nå, hur gick det se'n, Anna?» hördes ett par späda ifriga röster från soffhörnet.

»Med fången? Jo, han blef dömd till döden, han, men, när han skulle dö, sa' han så här:

Du mästerman, du mästerman,
Du bidar litet med straffet
Ty jag vill skåda all världen kring,
All världen kring!
Med mina kärleksfulla ögon.

Och inte sörjer jag för straffet mitt,
Och heller ej för dessa öden;
Jag sörjer bara för min lilla vän,
Min lilla vän!
Jag tror, hon sörjer sig till döden.

Sörj' inte du för din lilla vän,
För den är allaredan döder!
I himmelen, där råkas ni,
Där träffas ni,
Uppå den stora domedagen!*

Det summariska sätt, hvarpå både »fången» och hans »lilla vän» affärdades, grep Sjungar-Anna djupt, och det var under tårar och snyftningar hon avslutade sången. Tinnie var också djupt rörd, men hennes yngre syster, som i allmänhet icke var böjd för det sentimentala och för det mesta tyckte, att »det var rätt åt dem», när någon af sångens eller sagans hjältar och hjältinnor råkade ut för tragiska öden, hon var ej så upptagen af visan, att hon ej hade ögon, för hvad som tilldrog sig utomhus. »Så Trumfen skriker därute på Fågelboms gård!» sade hon.

Mästerlotsen Fågelbom var nämligen icke hemma, och hans hustru och dotter stängde visligen porten och låtsade, som om ingen var inne. Högst uppbrott häröfver, dunkade Trumfen vildsint på porten, bojtade och svor på, att han skulle slå in både dörrar och fönster. Men på en gång kom öfver honom en af de oberäkneliga vändningarna i »ölsinnet». Med ens blef han glad och lustig, vandrade öfver den lilla gröna planen, där mästerlotsen på långa bockar hängde upp sina »skötar» — ofantliga strömmingsnät — ut på en bergklack, som sköt fram mellan »prestbacken» och kammarherrns palats och steg ut nästan ända ned till vattenbrynet. Denna klippta sänkte sig nästan lodrätt ned till stranden, men ofvanpå var hon slät och något kullrig på kanterna. Hit marscherade nu Trumfen med stormsteg och slog sig ned på den lilla slätten, där han satte sig. Därpå drog han upp en butelj ur fickan, höll den mot dagern och såg med belåtenhet, att den icke var tom, tog sig så en väldig klunk, tittade på buteljen omigen och smekte och klappade den med stor ömhet.

Efter det han upprepat denna manöver några gånger, tog naturligtvis den ljufva nektarn slut, och hur han kikade i buteljen var och förblef den tom. Men den som då blef ursinnig, det var Trumfen. Med ett tag slungade han buteljen i berget, så att bitarne yrde omkring honom. Men så blef han glad igen och fick en lysande idé. Bränvinet var slut, men inte var det värdt att vara ledsen för det! Trumfen reste sig och började på vacklande ben en

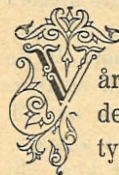
* Visan ordagrant upptecknad och förvarad.

liten glädjedans på berget, hvarvid dock hans grofva skor med träsulor icke så litet voro till hinder. Det insåg han också, hvarför han sparkade först den ena skon och så den andra utför berget. Inom några minuter följde strumporna samma väg och Trumfen dansade gladeligen och barfotad uppe på berget.

(Forts.)

För nordens blonda mö!

Vårt land är fattigt, men ändå
det har en härlig skatt,
ty på den strand, som böljor slå
och under himmel, vårligt blå,
blef fager blomma satt.

Ej rosens glöd, men liljans snö
Allfader henne gaf,
och blå som våg å Östersjö
blef ögats spegel hos den mö,
som ej vet falskhet af.

Af guldgult ax, af solens sken
fick håret färg och glans,
och munnen fick sin rodnad se'n
af smultronet på åkerren —
det rödaste som fanns.

Och ungdomsvarm hon växer här
på vild och klippig strand —
vårt hjärta blef hon dyr och kär;
ej Sverige annan boja bär
än hennes ljufva band.

Då striden brann och svärdet skar
en blodig runeskrift,
den svenska flickans hand det var,
som sömmade vårt fältstandar —
en maning till bedrift.

Där lifvet slagit djupa sår,
där nöd och tårar bo —
dit kvinnan med sin kärlek går,
och i barmhärtighetens spår
ljuft blomma hopp och tro.

Sist, hell dig, gamla svenska jord,
som skänker oss en brud,
hvars trohetsed är blott de ord,
hon hviskar till en son af nord:
— jag älskar dig näst Gud.

Och tändes krigets fackla här
bland skog och fjäll och snö,
och om mot döden vägen bär
vi bägarn höja — skålen är
för nordens blonda mö!

Daniel Fallström.

Indirekte.

Af A. v.

III.

En baklexa.

Vi gingo från ett aftonsällskap, hvarest Björnstjerne Björnsons »En handske» varit föremål för ett lifligt meningsutbyte emellan damerna. Till en början såg det dock ut, som om äfven herrarne haft lust att delta i ordskiftet, men genom ett par yngre flickors hvassa sidohugg på personer, tycktes de manliga gästerna ha råkat i misshumör, ty de drogo sig tillbaka till rökrummet och spelbordet; från dessa senare trängde dock nu och då undertryckta skratt och satiriska anmärkningar in till oss i salongen. Där kom allt mer och mer bitterhet i damernas diskussion.

Vi voro nu — tre i sällskap — ute på de tysta gatorna. Erik L., som jag sett växa upp till en ung, kraftfull man, hade åtagit sig att ledsaga fru Falck och mig till våra skilda bostäder. Mot sin vana gick han tyst och trumpen bredvid oss.

»Jag önskade, att I män, i stället för att i smyg sitta och säga dåliga kvickheter i anledning af en allvarsam fråga, stannat kvar bland oss kvinnor och ärligt och öppet sagt er mening,» yttrade jag, som trodde mig känna orsaken till Eriks tvära sätt.

»Min bästa 'Ave', du får verkligen förlåta, att vi män helst undandraga oss att i sällskap allvarsamt behandla dylika frågor, så länge ert älskvärda kön därvid helt enkelt utgår från den synpunkten, att vi män äro de allena skyldige; att vi alltid, allt ifrån det vi trampat ut barnskorna, *utgöra den förledande parten*. Hans röst var full af harm.

»Men så sjungen ut då! Ut med sanningen, så att vi i flock få höra den!» utbrast fru Falck.

»Mina damer, först och främst skulle ni då behandla oss som jäfviga vittnen, och dessutom skulle ni anropa det passande, konvensansen, goda tonen och blygsamheten om skydd mot våra vittnesmål; därför buga vi oss så djupt för eder vishet, att ni ej se, hur vi småle bittert åt eder bonerade ensidighet. Så länge blott ena parten höres, ömkas, ombuldas och — rättfärdiggöres af ärade damer, så länge få ni alla ursäktas, att vi män betrakta edra åtgöranden för att förbättra sedligheten såsom varande, lindrigast sagdt, opraktiska.»

»Nå, men detta kunde du ju mycket väl ha sagt till hela sällskapet nyss,» tycker jag.

»Nej, det kunde jag ej, ty så snart en karl inför ett större fruntimmerssällskap bjuder till att försvara sitt eget kön, kan han förut vara viss på, att han själf blir stämplad som ett uselt subjekt med ondt samvete, ty kvinnor hålla sig ogärna länge till en *sak*, om de få tillfälle att kasta sig öfver en *person* — ja, förlåt, att jag säger er två detta, men vreden har så i afton kokat i mig, att *nu* måste jag ha luft — eller tycken kanske ock I, att jag har orätt i detta?» frågade han. Och utan, att gifva någon af oss tid att svara, fortfor han, dock nu med mera lugn: »Kan något väl vara mera orimligt än att antaga, det ynglingar i allmänhet äro djärfva, fräcka eller listiga rofdjur, då man tvärtom med största lätthet borde kunna öfvertyga sig om, att gossen är långt blygare mot flickor, än dessa äro i sällskap mot oss. Jämför blott skolflickor och skolgossar med hvarandra! Hvilka af dem, tron I, inleder 'småkurtsen'? Jag bara frågar. Eller ären I, bildade damer, naiva nog till att tro gossar och ynglingar blott vara blyga, otympliga eller skygga gent emot bildade fic-

kor, men — raka motsatsen mot pigor och deras gelikar? Nej, jag skall nu säga eder, som möjligen ha förmåga att skilja sak från person, att gossar och ynglingar ha flere yttre lockelser att undvika, än de ha inre frestelser att bekämpa. Detta skulle väl också hvarje förnuftig kvinna själf kunna se, om hon ej *ville* blunda för allt, som ej smeker hennes antagna föreställningar om kvinnlig oskyldighet. Men fråga t. ex. mödrar, som ega sina söners förtroende, eller spörj en smula närmare efter orsaken till, att den och den dygdädra jungfrun eller ock dotterns väninna o. s. v. kom så hufvudstupa ur den eller den tjänsten eller familjen! Men mödrarna äro ju, förstas, jäfviga, om de anklaga medlemmar af eget kön. Och hur har väl denna damvärld, som nu, i egenskap af medelålders dygdemönster, domfäller oss, handlat emot den manliga ungdom, som på deras tid var med i sällskapslifvet? Var det kanske de sedligaste bland de unga männen, som företrädesvis vunno damernas beundran eller kärlek? Männe det ej var just de värst beryktade, som blefvo mest eftersökta i den högre societeten liksom ute i mera tafliga sällskapskretsar? Men så, på en gång, vräker kvinnan ifrån sig allt ansva. i detta fall och kastar det på oss, kräfvande att vi, som hittills hvarken egt skydd i allmänna meningen eller stöd hos våra kvinnliga jämlingar och jämnåriga, skola se och höra alla lockelser ute i lifvet, utan att beröras af dem. — Kära, bästa tant Falck,» tog han åter uti, då hon försökte ett försvar, »tala då i det sunda förnuftets namn ej om förslaget att förbjuda utställandet af mer eller mindre påklädda fruntimmerskonterfej i cigarrbodarna, så länge här finnes halfklädda damer att beskåda på balerna samt utmanande kvinnofigurer på gator, i hem och hvart vi vända oss! Jag önskar *nu*, att jag gått ut i salongen i afton och sagt fröken Amanda och fröken Adèle, huru de just i sina utstuderade dräkter kunde tjäna till modeller för de omtalade cigarrbilderna!»

Vi stodo nu vid fru Falcks dörr. »Det är sannerligen ord och inga visor, som vännen Erik bestått oss två till desert,» sade hon.

»Förlåt, kära tant, att jag kommit med allt detta till er två; jag *borde* ha sagt det där inne i flokken!» Hon tryckte hjärtligt hans hand till god natt och gick tyst in till sig.

Erik och jag fortsatte vägen mot mitt hem. Han gick tyst en stund, jag likaså. Därpå började han plötsligt:

»Ave, mamma har en gång nämnt, att du i din ungdom varit bekant med von Hejkels familj, och mamma har också någon gång nämnt fröken Lavinia. Säg, är manne ej denna sedermera så egenrättfärdiga dam ej indirekt orsaken till hans moraliska förfall? Mamma har omedvetet skildrat henne som en simpel kokett. Hon dog ju ärad som ett dygdemönster.»

Jag slapp att svara på Eriks fråga, ty vi voro nu vid trappan till min tillfälliga bostad, men Lavinias namn — det verkliga, förstas — frammanade med ens för minnet det gamla herresätet, där jag först såg henne och så ofta med ungdomens vaknande undran sett hennes lek med hvarje ung man, som kom i hennes närhet. Senare i lifvet fick jag se de vidtgående följderna af denna, för hvarje människa ovärdiga lek med själar; det är dödsbringande smittstoff i en dylik.

Männen filosofera bättre öfver människohjärtat än kvinnan, men hon läser däri bättre än de.

Rousseau.

När våren kom.

Skiss af Elisabeth Kuylenstjerna.

Ett sådant litet blekt barn,» sade förbi-gående.

En och annan ryckte på axlarna och talade i öfverlägsen ton om brist på sol, dålig luft och otillräcklig föda. Många gingo väl också förbi, utan att kasta en enda blick till lilla Majas fönster.

Men nu, när våren snart skulle komma och stängda hjärtan öppnades för att släppa in den lifgivande solen, när hvarenda halfutsprucken blåsippa har sin egen lilla saga, som sedan lefver i minnet hos skogens vaggande grässtrån, då göra sådana där stora, glänsande barnögen som lilla Majas ett vemodigt intryck på vekhjärtade idealister, och de möta den sorgsna, längtande blicken med ett litet småleende och en vänlig nick.

Och lilla Maja nickade igen och talade om för sin stackars bleka mamma, som satt till hälften begrafd bakom en hög bländande hvitt linne, att stora herrar nickade åt Maja, och modern drog ur en träckeltråd, lyfte litet på hufvudet och log. Ett stackars stelnadt leende, som hårdfrusit i vinterns köld på de färglösa läpparne.

Sedan sattes hjulet i gång på nytt: tick-tick-tick — en lång, rak söm arbetade sig fram under nålstyggen; den växte och växte, blef färdig och lades undan; så kom en ny, ännu en — det skulle ej taga slut förrän sent i afton. Det visste den gamla maskinen så väl och gjorde ej ens ett försök att stanna.

Så hade den pustat och surrat under de långa, mörka vinterkvällarne, då den låga arbetslampan spred ett sömnigt skimmer öfver det lilla, fula rummet med sitt nedsvärtade tak. Sedan blefvo kvällarne kortare, dagarne ljusare. Arbetet började då klockan fem på morgonen, men lampan tändes icke längre, ty nu skulle det bli vår. Dubbelfönstret togs ur, tras mattan skakades och lades upp på vinden. Kakelugnen eldades bara en gång i veckan.

Maja sprang omkring och var förtjust. »Nu är det vår, mamma! Då får Maja gå ut i det gröna,» ropade hon.

»Ja, älskling,» sade modern och drog en djup suck. Blotta tanken att få lemna den nötta stolen och flytta fötterna från maskinjärnet gaf färg åt hennes bleka drag. Ögonen slöto sig ett ögonblick. Hon tyckte sig ligga utsträckt i det spåda, mjuka gräset. Himmlen var så blå, solen så varm och fåglarne sjöngo så vackert. Från furuskogen kommo starka, lifgivande ångor och skänkte henne ny kraft.

Kraft! Ja, det var hvad hon behöfde för sin lilla flickas skull.

Och så gick hjulet igen — till dess det en dag stannade — — —

Den magra handen rörde det icke längre i kvalfull strid. Den stora, hvita linnehögen lades i ordning af andra händer, färdiga att börja samma kamp, tills också de förlamades som lilla Majas bleka mamma — — —

En vilsekommen solstråle föll nyfiket på de aftärda dragen, smekte de slutna ögonlocken och sökte att värma de kalla läpparne; men det var förgäfvets.

Lilla Maja visste icke rätt, hvad som menades med döden. Hon satt tyst och stilla vid fönstret. Ibland frågade hon: »sofver mamma än?»

Men då endast den gamla klockan svarade med sitt entoniga knäppande, blef Maja rädd och började gråta.

Så kom där en tarfligt tillyxad, svart kista, moderns sista bädd. Locket skrufvades på och den bars ut i vedboden. På söndagsmiddagen, efter gudstjänsten, fick Maja sätta på sig en gammal, svart kjol, som blifvit uppsydd enkom för tillfället, och sin lilla nätta sommarkappa.

Hade modern lefvat, skulle hon nog fått en liten fin hatt också i stället för den grofva svarta munkbrohatten, som ref hennes ljusa lockar i oordning och gjorde röda märken i pannan.

Men hade ej den barmhertiga värdinnan varit, kanske Maja hade fått gå utan hatt. Hon hade tagit vård om lilla Maja och låtit henne ligga och äta i köket, men hon fick vara inne och leka med lille Frans ibland, när han var vaken och skulle roas.

Lille Frans' nya leksal var likväl ej af vanlig leksaksfabrikation, och det kunde hända, att den illa konstruerade dockan började gråta och ropa efter mamma. Då skickades hon i köket igen, till dess mekaniken blef lagad och hon på nytt kunde skratta och sjunga och leka tittut med den tjocke, blåögde pojken.

Men i dag skulle Frans sofva, och Maja hade tillåtelse att gråta.

Frun hade till och med bestämt sig för att låta henne få smaka litet af efterrätten till middagen.

Herrn tog Maja vid handen, och frun knäppte sina svarta handskar.

I porten var gårdsfolket samladt och såg på, hur kistan lyftes upp på vagnen. Den döda hade aldrig i lifstiden undanbedt sig kransar och blommor, men ändå låg där bara en fattig lingonriskrans och sökte breda ut sina risiga kvistar för att täcka den simpla målningen.

Frun steg upp i droskan. Herrn satte sig bredvid, sedan han lyft upp lilla Maja på baksätet. I barnets stora, blå ögon glänste tårar, och läpparne sköto ut, fuktiga och röda.

»Kommer inte mamma med?» frågade hon bedröfvad. Då tog den välgörande frun på sig en värdig min och sade allvarligt:

»Lilla barn, det är din mor, som ligger i den blomstersmyckade kistan, och du följer henne till grafven.»

»Tag fram henne! Jag vill se henne,» snyftade Maja.

»Det får du, om du blir snäll och from, så att Gud kan vilja ha dig bland sin utvalda änglaskara.»

Maja förstod ej, hvad den fina damen menade, men hon lugnade sig ändå, och i hennes lilla hjärna vaknade ett tyst hopp, när hon såg solen stråla och kände de ljumma vårfläktarne, och hon sade gladt:

»Det är vår, då får Maja gå med mamma ut i det gröna.»

Frun skakade missnöjd på hufvudet: »en sådan liten enfaldig stackare det barnet var.»

»Se hit Maja! Ser du, i det där stora, fina huset ska' du få bo och få många små lekkamrater, blir det inte roligt?»

Maja såg på det ståtliga, röda huset med de spegelklara fönsterrutorna, såg på alla de små flickorna i klumpiga, blårandiga klädningar, som gingo in genom porten, och undrade, endast undrade, hvem döden egentligen var, och hvarför han inte kom igen med hennes mamma. Vagnarne stannade nu vid den s. k. fattiggruppen. Presten kom fram, helsade och klapade lilla Maja på hufvudet, som om han tänkte skydda henne för alla lifvets faror. Men den omsorgen kastade han på Herren och nöjde sig med att göra sin plikt mot det liflösa stoftet.

»Af jord är du kommen och till jord skall du åter varda», ljöd det högtidligt genom den ljumma, balsamiska vårluften. En liten fågel kvittrar i ett nyknoppadt träd om vår och uppståndelse.

Maja hade häpen blickat upp i den svarte mannens ansikte, tills hon invid grafven fick sikte på tvänne maskrosor, som snart sysselatte hela hennes uppmärksamhet.

När ceremonien var slut, tog frun henne vid handen och ledde henne upp till grafven.

»Tag nu adjö af mamma. Hon ligger härnere. Du kan aldrig få se henne mera.»

Maja började bittert gråta. Och den lilla handen slängde harmset ned blommorna i den djupa, mörka grafven, under det hon snyftade:

»Maja — får aldrig — aldrig gå ut — med mamma — i det gröna...

»Tjugonde århundradet».

Nyaste pariserchic.

Kåseri af Richard Kaufmann.

Pariserlifvet på societetens höjder, på boulevarden, som berömmar sig af att vara tummelplatsen för denna högsta sällskapskrets, är på väg att undergå en ny, genomgripande omstörtning. Det nedgående århundradets kvällsskuggor sänka sig allt djupare. Med dem har den nuvarande lefnadsfilosofien, pessimismen, antagit en allt mörkare färgton, ha smak och vanor ytterligare skärpt den karaktär af förfall, som århundradet företer. Efter »chic» och »pschutt» blef man »fin de siècle». Man hade sett allt, pröfvat allt, och man lekte icke längre kurra gömma med sitt hjärta, man satte till slut sin ära i att synas lika gammal och blaserad, som man i verkligheten var. Riktigt *comme il faut* blef man först, då man, andligt utlevad, lik en urkramad citron gaf den inre tomheten en motsvarande yttre skylt. Modets, den goda tonens obevekliga lag föreskref det så.

Men det gamla seklet lutar till sitt slut, morgonrodnaden af ett nytt uppgår, och, om det nittonde århundradet ännu ej formligen hör till de förgångna, har det likväl spelat ut sin roll. Det tjugonde höjer sig ur framtidens brodd. Och Paris har, för att ej upphinnas, skyndat sig att halsa det första svaga skenet af morgongryningen. Man är i Seine-staden icke längre »fin de siècle»; vill man räknas till de tongifvande, måste man vara »vingtième siècle».

Detta är raka motsatsen till, hvad man förut var. I Paris ligger en gång för alla kvintessensen i att direkt öfvergå från en yterlighet till en annan. Ännu i går skulle en pariserdam ha varit rädd för att utsätta sig för hela världens åtlöje och hån, om hon icke på sin hatt bar en monumental plym- och blomsterbyggnad, påminnande om Eiffeltornet; i dag stirrar folk efter henne på gatan, om inte hatten är platt som en pannkaka. Och en ej mindre grundlig omdaning har äfven den inre människan undergått. Skillnaden är blott den, att medan man vis à vis hattmodet öfvergått från den yttersta högern till den yttersta venstern, har rörelsen i lefnadsfilosofien gått i motsatt riktning, från venster till höger. Man var förut vid tjuguar utlevad och trög som en gubbe, nu är man med snö på hjässan idel eld och lågor, intresserad för allt, full af glödande entusiasm. Den pessimistiska lifsledan är som bortblåst,

och med öppna armar och hjärtat svällande af förhoppningar dansar man nu framtiden till mötes, full af tillförsikt om de framsteg, om den paradisa-era den skall medföra för jorden.

Ungherrarne, som från »fin de siècle» öfvergått till »XX-me siècle», ha, i stället för att flanera på Paris' asfalttrottoarer, tagit på sig sjumilastöflarne, resa med iltåg till Samarkand och skriva böcker om sin vaggonfärd, de hålla offentliga föreläsningar, de bygga laboratorier för att utrota bacillerna, med ett ord, de äro idel rörelse, idel verksamhet och finna lifvet värdt att lefva, endast om det blir en oafbruten kedja af öfvervunna svårigheter.

De göra ännu mera, de gifta sig för att bli lyckliga familjefäder och skaffa Frankrike söner, på hvilka det, såsom ofta klagas, lider brist. Det är högsta *fashion* inom den förnämna världen att hålla bröllop, innan de första skäggstråna knappast börjat visa sig på hakan.

Först och främst ha likväl damerna med passion störtat sig öfver det nya modet, och ju högre den sköna står på den sociala trappstegen, dess väldigare äro hennes ansträngningar att i en handvändning bli »vingtième siècle».

Till och med sällskapslifvet offras på den större verksamhetens altar. Med det pariska sällskapslifvet var det visserligen redan för länge sedan ganska klen beställt, men Madame hade likväl ännu alltid »son jour». Om än alla besök under hela veckan utan förbarmande afvisades från hennes dörr, var hon likväl på en bestämd sjunde dag hemma för alla, som önskade bringa henne sin hyllning. Huset fejades från golf till tak, tjänarne ifördes all den ståt, familjen ansåg oskiljaktigt från sin ställning, och strax efter frukosten tog Madame plats i sin salong i fåtöljen närmast chéminéen. Där förblef hon sittande ända till tiden för dinern, med det mest älskvärda leende inbjudande den tillströmmande skaran af väninnor till de dubbla stolraderna. Efter tur och ordning aflägsnade man sig, och så länge man inte hunnit i Madame's omedelbara närhet, såg man sig oundvikligt dömd till att spela en stum figur; d. v. s., det gällde att visa sin goda uppfostran genom att, med framåtlutad öfverkropp, låta sitt ansikte förråda det lifligaste intresse för samtalet vid kakelugnen, äfven om man satt för långt bort för att kunna höra, hvad som talades. Då man äntligen hann till stolen bredvid Madame, belönades man för sin långa väntan med den huldaste förfrågning om ens välbefinnande och inleddes i samtal om den sista operarepresentationen, man bevistat, och, om slumpen ville, att klockan emellertid närmade sig fem, trakterades man, innan man fick gå, med en kopp te och några tårtor.

(Forts. o. slut i nästa n:r.)

Det är endast kvinnorna, som aldrig lösgöra sig från olyckan. Naturen har gifvit deras själ så mycken välvilja och medkänsla, att de tyckas vara ställda som skyddsväsen mellan mannen och ödets vexlingar.

Alibert.

Det är i hjärtat, som Gud placerat kvinnornas snille, emedan detta snilles verk alla äro kärleksverk.

Lamartine.

Hemlif.

Af *Lisseg.*

II.

»Selma lilla, se till, att bordet är i ordning och ser prydligt ut; du vet, att pappa sätter värde på det.»

»Ja visst, mamma.»

Selma gick småsjungande där inne; hon hade haft så brådt hela förmiddagen att sy en ny klädning åt lilla systers docka; nu stod hon också färdig i all sin glans. Grå sidendräkt med spetsar af mammas gamla förkläde. Mätte nu lilla Ida snart komma hem ur skolan!

Fru Stålblad sprang röd och svettig mellan köket och matsalen; hon ville själf lägga hand vid sin mans favoriträtt, så att han fick den just sådan han ville. Nu kunde han komma när som helst, och hans hustru ville innan dess ordna sin toalett.

»Välkommen hem, gubben min!» Hon mötte honom i tamburen med en kyss.

Doktorn såg trött ut och var färdig till en början. Ingen störde honom; han satte sig stilla i gungstolen.

»Hvar äro barnen?» frågade han slutligen.

»De ä' inte hemma än, men jag förmodar vi få höra dem i trappan snart,» sade hustrun leende.

»Åhja, det brukar höras, när de komma; än Selma då, är hon borta också?»

»Nej då; god middag, käre far!» Hon gick fram och räckte sin kind åt honom till smekning.

»Intet telegram från Hjalmar?» — doktorn såg orolig ut.

»Nej, ingenting alls.»

»Hm — sudd och slarf och trassel! Han har väl inte gått igenom sin tentamen nu heller. De där sångöfningarna få allt bli slut, ska' jag säga gunsti' herrn; det här duger sannerligen inte längre.»

Doktorn mätte golvet med stora steg.

»Men, söta pappa, vi veta ju ingenting ännu,» dristade sig Selma till att säga.

»Nej, det förstås; vi veta inte, att han blef kuggad i höstas heller, och att jag fick punga ut för hans fina cigarrer och fina punsch och handskar och allt möjligt; men allt, hvad unge herr Hjalmar gör, är så rart och förträffligt i mammas och dina ögon, och bevara väl den, som inte ser hans förtjänster genom ert förstöringsglas.»

Doktors godmodiga ansikte fick ett nästan komiskt uttryck, när han på detta sätt sökte reta upp sig själf.

Hjalmar, äldste sonen, låg i Upsala och studerade juridik. Han var en glad själ, god sångare och favorit hos kamraterna. Detta hade menligt inverkat på hans studier, och han hade inte så liten del i, att en och annan silfvertråd glänste i moderns vackra, mörka hår, och att ett och annat djupt veck färat faderns breda panna.

Nu ringde det häftigt på tamburklockan och in rusade lilla Ida, åtta år, och Erik, tolf år.

Ida sprang genast i famnen på sin far, men Erik skulle naturligtvis ansett det djupt under sin värdighet som studerande i fjärde klassen att bära sig så barnsligt åt, han gjorde blott en skolpojksbock och slängde mössan på en stol. Så ut i köket!

»Hurrah, kåldolma till middagen,» skrek han och slog ihop händerna, »och stora A i kriaskrifning!»

»Stora A, vasserra, det var en duktig pojke,» sade fadern belåtet och slog honom på axeln. »Nå, hur går det med latinet då?»

»Hm — det går inte så 'bussigt', inte,» sade hon snopet, »jag får nog lilla b ändå.»

Moderns, Selmas och Idas ögon sågo bedjande på doktorn; gossen tycktes vara så praktiskt anlagd, hvarför då plåga honom med latin?

»Jaa, vi få väl tänka på saken.» Faderns hand låg på gossens skuldra, när de gingo ut i matsalen. — —

Efter middagen, när föräldrarna togo sin lilla siesta, hade Selma mycket att bestyra. Först och främst skulle lilla Ida tacka henne för dockklädningen, och det höll på att aldrig ta' slut med kyssar och smekningar. Sedan skulle Erik ha hjälp med sin tyska lexä, och så skulle hon höra, att Idas öfverspelning gick ordentligt.

»I kväll få ni dras med mig hela kvällen; inga sjukbud ha hörts af, och ronden gjorde jag ifrån mig på förmiddagen,» sade doktorn och sträckte sig belåtet i gungstolen. »Tänker ni er ut något, kanske?»

»Nej då, visst inte!» Selma vinkade ifrigt åt modern; hon hade en spektakelbiljett till aftonens föreställning, men den fick gärna »frun midt emot» öfvertaga; inte ville hon gå bort, när doktorn en afton hade ledigt och gladd sig åt att ha de sina omkring sig.

Det var en munter afton. Barnen narrade upp alla de äldre att leka blindbock med sig; sedan sjöng Selma några visor, men det tyckte Erik icke lät något — »hon bara piper och går på, inte ä' det något lifvadt.»

Just som doktorn och Selma skulle sätta sig och spela schack, ringde det. Ett telegram! Alla sutto i spänd väntan, när doktorn slet upp kuvertet.

»Gått igenom tentamen med glans, *min sista*. Examen snart. Hjalmar.»

Det blef tyst i rummet ett ögonblick, men snart började barnen storma. Erik höjde ett väldigt hurra, i hvilket Ida instämde med ett ihållande tjut.

»Nej, söta barn, förskona våra örhinnor,» bad modern, skrattande, och höll händerna för öronen.

Selma satt redan uppkrupen i sin fars knä och ryckte honom i skägget.

»Ser du nu, farsgubben, att mamma och jag hade rätt,» sade hon skålmaktigt, »hvad tjänade det till, att du stormade och brummade så förfärligt i middags? Nu har du ingenting för det ändå.»

»Ja, kantänka, det var så stort, att gullgossen äntligen tänker sluta sina studier och bli något. Han skulle kanske ha gått där och blifvit öfverliggare; eller hur? Att ni inte ska' telefonera eller telegrafera, det har jag väntat på efter en så stor bragd.»

Egentligen var det pappa själf, som så gärna ville sända sin gosse ett vänligt och uppmuntrande ord, men det kunde han ej tillstå. Han visste dock, att intet mera skulle behövas.

Ett enstämmigt, ihållande jubel helsade doktors ord.

»Vi ska' telefonera,» skrek Ida.

»Lilla markatta,» utbrast brodern öfverläset; »just som du skulle kunna tala i telefon; nej, vi ska' telegrafera, det ä' mycket mera stilfullt. Du går efter bläckhornet, så sätta pappa och jag upp telegrammet.»

Vännen gifver, när han har för mycket; kvinnan till och med, om hon icke har nog.

Bougeart.

Om mat och matlagning.

För Idun af *O. H. D.*

III.

I våra båda föregående uppsatser* hafva vi sett, att många omständigheter kunna inverka på så väl vår matlust som vår matsmältning; det tillkommer oss nu att egna vår uppmärksamhet åt själfva födoämnen och åtskilliga med deras urval, beredning och servering sammanhängande förhållanden.

De ämnen, hvilka äro ägnade att ingå i vår kropp för att nybilda eller ersätta dess beståndsdelar, kalla vi med ett gemensamt namn *näringsämnen*. Vi måste dock lägga märke till, att dessa näringsämnen endast undantagsvis förekomma i rent tillstånd i naturen; vanligen anskaffa vi dem åt oss i de *näringsmedel* eller *lifsmedel*, som vi tillhandla oss. Men dessa näringsmedel innehålla merändels jämte själfva näringsämnenas beståndsdelar, som antingen icke omedelbart bidraga till vår näring, eller som rent af äro odugliga för densamma, hvarför vi måste aflägsna dem. Dessutom förekomma äfven i de dyrbaraste och på näringsämnen rikaste näringsmedel själfva näringsämnenas aldrig i sådant skick, att vi omedelbart kunna tillgodogöra oss dem, utan vi måste först underkasta dem en föregående beredning, innan vi kunna förtära dem.

Näringsämnenas utgöras af *ägghviteämnen* (hönsägghvita, ostämne, fibrin i köttet, legumin i ärter och bönor m. m.), kvävefria extraktivämnen eller s. k. *kolhydrat* (stärkelse och socker), *fettarter* (fast djurfett, såsom talg, ister; feta oljor, såsom olivolja, mandelolja o. s. v.), *limämnen* (i ben, bindväf och senor), *salter* (koksalt, kött- och blodsalter) och slutligen *vatten* samt, om man så vill, äfven *ren luft*, om hvars stora betydelse för vårt välbefinnande vi redan yttrat oss. Till dessa de egentliga näringsämnenas kommer ytterligare en grupp ämnen, hvilka icke bidraga till den egentliga näringen af kroppen, men väl förhöja njutningen af näringsämnenas och därjämte skänka oss en nervretning af upplifvande och muntrande slag, hvarför dessa ämnen också erhållit namn af *njutningsämnen*. Till dessa räknas vi de *jästa*, sprithaltiga dryckerna, vidare de s. k. *alkaloiderna*, kaffe, té och chokolad, *kryddorna* och åtskilliga ämnen, hvilka egentligen tillhöra giftterna, men genom sin vidsträckt förbrukning hos många och stora folk i etnografiskt hänseende också måste räknas till njutningsmedlen och särskildt till alkaloidernas grupp. Till dessa ämnen höra opium, morfin, haschisch, cocain och slutligen äfven tobak, fast detta sistnämnda ämne icke ätes.

På grund af de forskningar angående människans näringsbehof, hvilka åtskilliga fysiologer med Münchenerprofessorerne Voit och Pettenhofer i spetsen gjort, har man ansett sig kunna fastställa medelmängden af de näringsämnen, en fullväxt man vid måttligt arbete behöfver för att bibehålla sin kropp vid jämnt och godt hull och full arbetskraft, till följande belopp: 118 gram ägghvita, 56 gram fett och 500 gram kolhydrat. — Ökas arbetet, måste naturligtvis också mängden näringsämnen ökas, och likaså varierar mängden något för olika ålder och olika kön samt efter kroppens olika behof af olika näringsämnen.

Vi sade, att vi i de flesta fall emellertid måste tillreda våra näringsämnen, innan vi kunna förtära dem. Bjödes oss nämligen våra näringsämnen, om också i de yppersta bland-

* Idun n:r 7 & 12.

ningsförhållanden och det renaste skick, rätt och slätt i form af råa ägghviteämnen, stärkelse, fett o. s. v., skulle vi med vämjelse vända oss bort från en sådan röra och knappt förrän af ytterlig hunger förmås att vidröra dem. Tillredningen af näringsmedlen är fördenskull också af största vikt, och kokkonstens höga betydelse framgår bäst af följande uttalande af greve Rumford: »Förhållandet mellan ett folks välstånd och den för detsamma tillgängliga mängden af livsmedel beror lika mycket af dess framsteg i kokkonsten som af framstegen i dess landthushållning. Kokkonst och åkerbruk utvecklas endast hos bildade folk, hos naturfolk finnas de icke.»

Men just i kokkonsten har människan under tider af öfverförfining eller kulturens förfall gjort sig skyldig till stora utsväfningar och gränslös yppighet, liksom hon under alla tider gått till tadelvärda öfverdrifter och oftast varit mera betänkt på att kittla en bortskaamd och förslappad gom än att tillfredsställa en sund näringsfordringar. De gamle romarnes frässi har dock aldrig under någon tidsålder kunnat öfverträffas; Nero, Caligula, Vitellius ruinerade många bland Roms store genom de gästabud, till hvilka de inbjödo sig. Vid sådana tillfällen kostade endast rosorna, som på vintern hemtades från Egypten, närmare tjugutusen kronor och hela det vidsträckta romerska riket lemnade bidrag till läkerheterna, Grekland sina yppersta viner, Asien sina finaste vällukter. Lucullus, hos hvilken eftervärlden står i tacksam förbindelse, för att han till Europa lät inplantera körsbärsträdet från Mindre Asien, hade flere matsalar och behöfde blott åt sin hofmästare nämna den sal, i hvilken han ville spisa, för att denne genast skulle veta, huru måltiden borde anrättas. Vid ett besök af Pompejus och Cicero sade han blott: »duka i Apollosalen», och en taffel serverades, som kostade 33,000 kronor. En rätt näktergalstungor skall en gång hafva kostat bröderna Arrii 90,000 kronor, Domitianus sammankallade senaten för att rådslå om tillredningen af en ovanligt stor flundra, och Pollio matade ålarna i sina dammar med svarta slafvar för att därigenom gifva deras kött en finare smak.

I den kristna världen var kokkonsten företrädesvis hemmastadd i de andliges boningar; en duktig pater köksmästare var för herrar prelater och i klostren den viktigaste personen. Hvad en svensk kyrkans pelare, biskopen i Linköping Hans Brask, ansåg nödigt, såsom dr C. E. Hagdahl säger, »till detta lifvets uppehälle och nödort», framgår bäst af följande förteckning på »Till gästabodh rättther: Groofstek oc pastell, Groofmat Groppenbradh (grytstek), Koköt med salta waten, Lumber, Steckt gås fylta, heel höns med bigoth, Paahöns (påfogel) med utslagen stiärt, Järpar duffwor och botthermoos, Borgher (slott) eller backad trää eller diur med struffwor aff rusin och mandol Bachada retther och äggiaosth.

För öfrigt hafva lekmännen äfven i senare tider icke stått efter för prester och munkar. Sålunda steg under trettioåriga krigets tid frässi till en fruktansvärd höjd; och Londons City gaf t. ex. för Georg III ett gästabud med 414 rättther, hvilket kostade 6,900 pund sterling, d. v. s. 124,200 kronor.

Kvinnan har det gemensamt med änglarna, att lidande varelser äro föremål för hennes synnerliga omsorg.

En liten själfhjälps vid klädsömnad.

(Hedersomnämndt svar å prisfrågan XIV).

Jag är visserligen ej så särdeles »underkunnig» i klädsömnad, men jag har i flere år hjälpt mig själf och ibland äfven andra därmed och kanske därvid fått så pass erfarenhet, att den skulle kunna vara till någon nytta för den, som vill taga del däraf. Med klädsömnad förstår jag nu egentligen klädningssömnad. Linne och andra underkläder har jag alltid funnit bäst att sy efter någon modell, som jag först kunnat pröfva, och därvid fästast största afseende vid, att denna varit stor tillräckligt, ty om sådana kläder äro trånga eller små på någon led, så — oafsedt att det kännes mycket obehagligt och är skadligt — håller ej plagget halfva tiden emot, om det är stort nog. Kappor och ytterkläder kunna nog också förfärdigas i hemmet, men jag tror likväl, att man blir bäst belåten med att köpa dem färdiga. De fordra förutom en noggrann profning och sömnad en oerbörd pressning, och denna kunna endast vana och skickliga händer utföra, i synnerhet om det är halfylle eller annat ömtåligt tyg, som ej tål vid att fuktas på i sömmar och veck. Utan denna pressning erhålla de ej den varaktiga glans och form, som dessa kläder måste hafva.

Vid klädningssömnad är första vilkoret, att man har tillförlitliga mönster, om det skall bli »stil» på arbetet. Bästa sättet är ritmetoden, då måtten af figuren föras direkt på fodret och man klipper därefter, men detta är en konst, som jag ej tror att någon läser sig till, utan måste det läras muntligt och åskådligt. Den, som ej är i tillfälle härtill, gör bäst att ur en modejournal uttaga ett ej allt för litet mönster. Det bör vara af de större därför, att dels äro mönstren alltid knappt tilltagna, då de uppritas i mönsterbilagorna, och dels är det lättare att förminska än att förstora ett mönster.

För att ej skada tidningen vid mönstrens uttagning, förfar man sålunda. En filt eller schal lägges dubbel på ett bord, därpå lägges ett, helst obrutet, omslagspapper och därpå mönsterbilagan. Papperen fästas vid filten med nålar, så att de vid ritningen ej glida isär. Denna utföres med något föremål, som ej vid den någorlunda fasta tryckningen skär hål på papperet. Jag brukar använda kanten af en slant. Då man ritat eller följt konturerna rundt om en mönsterdel, borttages tidningen, och i underliggande papper synes aftrycket så tydligt, att man kan klippa ut därefter. Så förfares, tills man ritat och klippt alla mönsterdelarna.

Härpå tager man följande mått af figuren: ryggens längd från nacken till midjan, ryggens bredd emellan armarna, axelns från halsen ut till armens början, framlängd från halsömmen till midjan framtill, bröstlängd från halsgropen till midjan och bröstbredden från sida till sida strax under armarna samt ett mått i sidan från armen till midjan. Ärmmåttens tages så, att armen böjes framåt och ett mått tages, först från skuldran till armbågen och sedan från armbågen till handleden.

Alla dessa mått läggas sedan på motsvarande mönsterdelar. Befinnas dessa för små, måste förstoringen ske jämt och med lika mån i alla delar, så att ingen bit blir sned eller oproportionerlig; detsamma måste iakttagas, om de skola förminskas. Det händer ofta, att själfva lifvet är för långt, då man får lägga ett veck ofvanför midjan på alla mönsterdelarna och fästa dessa med nålar och klippa kanterna jämna.

Då mönsterna äro i ordning, läggas de på fodret, och man klipper därefter. Foderlifvet hopträcklas med små stygn och stark tråd, i det man börjar alla sömmar uppifrån, där de läggas jämna. Markér- och axelsömmar fästas först ihop med nålar, och då de se släta ut, träcklas de på rygg-sidan.

Vid profningen tagas sömmarna utåt, och hopfästes lifvet framtill lätt och säkert med nålar. Nödiga intagningar och ringningar märkas med nålar, träcklas, och lifvet pröfvas ånyo. Då det nu sitter slätt och väl, drager man ett kritsträck i träcklingen på ömse sidor af sömmarna för att, sedan tyg och foder äro sammanfogade, kunna träckla och sy i dessa kritstreck. Alla sömmar klippas jämna, men ej smalare, än att man sedan kan stoffera dem tillsammans med tyget. Foderlifvet tages i sär, och klippes tyget efter detta. Då foder och tyg skola sammanfogas, lägges fodret under, tyget ofvanpå, och öfverkanten fästes jämn med nålar; man stryker med flata handen nedåt och fäster äfven där med nålar, hvarefter man träck-

lar på tygsidan rundt om med ej allt för långa stygn. Arbetet bör ligga på ett bord och händerna föras öfver, aldrig under arbetet.

På framstyckena får man allti akttaga, att de klippas så mycket större än mönstret, att man har tillräckligt att vika in vid knappålen, och då man fogar samman tyg och foder, drages en tråd igenom på fodersidan, i midten af bröstvecken och i kritstrecket efter sammanfästningen framtill. Då man viker in för knappålen, göres detta en half centimeter utanför den genomdragna tråden. Knapparna sättas i träckeltråden å andra framstycket.

Innan lifvet hopsys, böra knappar och knapphål vara färdiga, och lifvet pröfvas ånyo. Armen hopfästes först från axeln till armbågen, sedan hopfästes framsömmen uppifrån nedåt och sist undersömmen från handleden till armbågen, då det, som behöfves för en rynkning, där faller af sig själf.

Vid klippningen ligger mesta besparingen uti att lägga tyget dubbelt; man slipper då så många smålappar, som det eljes blir, då man har tyget enkelt. Foderkjolen klippes af domestik eller alpaka med två raka framvåder, som sys ihop och sedan sneddass med två så stora kilar, att nedra vidden blir ungefär 1½ meter. Den raka bakvåden är 75—80 centimeter bred. Framtill och öfver höfterna afsys de veck, som vid profningen synas nödvändiga; bakvåden rynkas eller veckas. I nedra kanten sättes tyg på rätan, »skoning» på avvigan och ett band i färg så lika klädningstyget som möjligt, och får aldrig något krus eller kjolgarnering räcka nedanför detta band. Detta är nu grundformen till klädningen, och kan man förfärdiga den, så lär man sig snart efter journalerna de olika garneringarna.

Det lönar ej mödan att beskriva någon af dem här, ty hvad som är modernt i dag är nära nog odugligt inom en liten tid. Då ben eller fjädrar skola sättas i lifvet, sträcket sömmen hårdt, då dessa ditsys, och lifvet kantas därefter. Lifvet får vara väl pressadt förut. Är tyget tunnt och löst, bör man vid sömmarna lägga lappar emellan tyg och foder af samma slag.

Bissan.

Ett godt lynne verkar mildrande på sinnena i en hel familj. Om det påträffas hos hustrun och modren, skall man också finna leenden, vänliga ord och blickar hos barnen, och frid och kärlek gjuta sitt inflytande öfver hemmet. — Sök därför att förvärfva och behålla ett godt lynne. Det är värdefullare än guld; det fångslar mer än skönhet; och till lifvets slut bibehåller det hela sin friskhet och makt.

*

Motgångar äro förklädda välsignelser.

Paul Heyse.

Teater och musik.

Kungl. operan. Bötelföreställningarna börja nästa vecka. Biljettförsäljningen begynte i onsdags med de betydligt höjda biljettpris, som betingas af den ryktbare gästens höga engagementsvilkor. Vid första föreställningen uppföres »Trubaduren».

K. Dramatiska teatern gaf i onsdags för första gången Gogols 5-akts lustspel »Revisor». Närmare därom i nästa nummer.

Vasateatern har upptagit den välkända operetten »Teblomma» med fröken Anna Pettersson som Cesarine och fröken Johnson i titelrollen. Som fröken Anna Petterssons gästspel vid denna teater utgår med månadens slut, gifves operetten endast åtta gånger.

Fröken Anna Pettersson gifver om söndag en intressant matiné å Svenska teatern. Programmet upptager dels en konsertafdelning, dels en dramatisk afdelning med det populära stycket »Kolhandlarne» och ett nytt särskildt för detta tillfälle skrifvet stycke, kalladt »Ung kärlek», i hvilket de båda rollerna utföres af fru Hartman (ung flicka) och fröken Anna Pettersson (ung gosse). Att denna matiné blir talrikt besökt kan man taga för gifvet.

Striden om hjärtan.

Ur ett kvinnolifs historia

af

Johan Nordling.

(Forts.)

V.

Antonio Bosca.

Som ungdomen plägar, var ock den unga sommaren nyckfull.

Efter en grundlig tvagning af surmulen gråt, visade redan den följande dagen ett strålande solklart anlete, mot hvilket den värparanta hufvudstaden ej kunde annat göra — lätt hänfördt som Stockholm alltid är — än att af hjärtans grund le tillbaka.

Det hade ock varit ett brokigt stim på promenader och gator hela den sommarljumma dagen.

Ännu hade ej den eleganta världen spridit sig till sina sommarnöjen, badortssejourer och resor.

Ännu prunkade det ljuslöfvade »torget», där blomstergruppernas hyacinter och narcissor spreda sin rusande doft, af de unga damernas brokiga toaletter och prunkande parasoll, de uppvaktande kavaljerernas sydlandskt färgrika toaletter.

Ännu sprängde »den vackra grefvinnans» kastanjeröda spann vid promenadtid i glänsande selar fram efter Kungsträdgårdsgatan och vidare Strandvägen ut mot Djurgården, medan beundrande blickar och gentlemannamässiga bugningar helsande följde den eleganta unga kvinnan, som, infattad af den tillbakafällda sulletens svarta ram, bekvämt lutade sig mot vagnens blåa sidendynor under spetsparasollens genomskinliga skugga...

Kurt hade hela dagen varit i rörelse, oafslutligt upptagen af allsköns hopade bestyr. En uppvaktning hos regementschefen hade avslutat dagens uträttningar. Och nu trädde han just, efter slutad middag, ut mellan marmorkolonerna på »Rydbergs» trappa, i detsamma som klockan i Jakob slog sju.

Det första fästmansbrevet till Sonja, rikare på ömt nonsens — dock, ack, hur innehållsrikt! — än på något egentligt nytt, var nyss afslutadt vid cigarettens och gravensteinern därinne. Det skulle visserligen ej nå henne ännu på tvänne långa dagar, hon var ju ej själf ens vid resans mål — men affalet fick ej svikas.

Nu kände han sig helt upprymd och glad, värmd till sinnet af den unga kärlekens charme. Och där den svala vinden från strömmen slog honom till mötes, fylld af tonerna från Strömparterrens janitscharmusk, funno de genast resonans, och han stämde sorglöst gnolande in, medan »tuncens» blåa rök drog sig i långa strimmar genom den klara luften efter honom.

* * *

Öfver Skeppsholmen hade han kommit ut till Djurgården.

Det var ju icke möjligt att besluta sig för att vända hem en sådan afton som denna.

Det hade slagit honom ett ögonblick som en förebräelse, att han kunde vara så lätt till sinnes, under det dock stackars lilla Sonja, hans egen Sonja, helt visst med allt annat än gladt mod gjorde ilfärd till en sjukbädd — men det var som förgjort, han kunde ej betvinga det.

Och när allt dock kom omkring, var det väl ej så farligt med farbror Axels sjukdom — och den där andra affären — bah — — slikt var ju så vanligt, och finge ej tagas för seriöst!

På Djurgårdsslätten kände han plötsligt ett kraftigt slag på sin axel.

Han vände sig om och stod ansikte mot ansikte med baron Ruda, en gammal god kamrat och vän från regimentet, allmänt uppuren i hufvudstadens militäraristokratiska kretsar för sitt glada humör och angenäma umgängessätt.

»Nej se Kurt Stråle», brast denne ut. »Ryktet talade då sannt, och du är helskinnad återkommen från klimatfeber och kabyler. Välkommen igen!»

»Tack, tack — ja, det är verkligen jag, fastän jag knappast hunnit hemta mig och finna igen mig själf här hemma ännu, så brådstördt har allt gått undan de sista dagarne.»

»Hur så?»

»Åh, du kan väl tänka dig. Ångbåtsfärd till Marseille. Marseille—Paris. Paris—Stockholm. Järnväg, båtar, resor genom natt och dag. An-

komst i går morgse. Väntande telegram — genast retur till Stjärneholm. Det var min vackra kusins födelsedag» — här rodnade den unge löjtnanten helt vackert, hur oändligt likgiltigt ogenerad han än sökte se ut — och då ville farbror Karl gärna ha mig där. Tillbaka till Stockholm samma kväll, och i dag tusen bestyr.»

»Godt; dess större skäl kan du nu ha att riktigt hvilat upp dig och förströ dig, och jag gratulerar mig att vara den förste af kamraterna, som får rå om dig. Vi bli väl tillsammans i kväll — eller hur? Ett och annat nytt, som rör gossarne, har dock allt hunnit passera, sedan du sist tömde en pokal ibland oss, och du intresserar dig kanske ännu en smula för gamla minnen.»

»Accepterar — accepterar med förtjusning! Jag kände mig just i behof af något riktigt angenämt sällskap för aftonen. Men hvart skola vi egentligen ta vägen?»

»Vet du hvad. Jag har just gått och studerat circus Waldenfeldt's röda plakät här — det skall vara en riktigt piffig trupp. Jag hörde just i går »Kulan» tala om lilla miss Evelyne, och får man tro den gamle liebhavern, så måtte hon vara något rent öfverjordiskt. Tycker du som jag, göra vi först en titt på gubben Mothanders hästopera. Sen kunna vi ju supera på »Backen.»

»Jag följer dig med förbundna ögon — så mycket hellre som programmet låter högst lockande.» Sagdt och gjordt.

* * *

Evelyne befanns vara en både rapp och läck saltomortalryttarinna, clownerna gjorde sitt bästa att roa radpubliken, ridten i »den högre skolan» gick af stapeln med precision och elegans, Haselbackens ostron hade varit charmant — med ett ord, de två herrarne kände sig ha all anledning att inbördes konstatera, det aftonen var lyckligt använd, då de efter supéen vid kaffet och chartreusen tände sina cigarrer på den ljusstrålande glasverandan.

Nedanför dem simmade den vackra terrassen i ett blåhvitt, kvällsfuktigt ljus, som de stora båg-lamporna från sina mastoppar kastade vidt omkring sig.

De lummiga buskagen tecknade groteska skuggbilder på gräsmattornas djupgröna sammet, springvattnen sprudlade ett fosforescerande regn af lätta droppar, dem någon liten lam vindfläkt, de första postarne af nattens sömndjupa andedrag, nyckfullt strödde omkring öfver blomsterparterrernas brokiga mönster.

På sandplanen nedanför musikpaviljongen trängdes ännu en tät, mörk skara af sorglöst glämsande människor kring belamrade bord, och när en elegisk pianissimosats i Waldteufel-valsens gaf glädjigen ljud, skuro klingande skratt och uppslupna utrop genom det allmänna, monotona sorlet.

Vid bordet näst intill de båda officerarnes hade undan för undan samlats en högröstad skara af »artister» från manegen, allt efter som de hunnit ut ur sina klädloger, med sminket nödortfelig tvättadt bort ur svartmuskiga ansikten och från kvinligt runda kinder, med håret ännu osande från frisörens tänger och med en atmosfär af skarpa parfymers och stallukt, som spred sig vida omkring.

Midt i kretsen presiderade Evelyne i hjärtrödt sidenlif och ljus herrkravatt med båda armågarne helt nonchalant på bordet och en arseniksöt cigarett mellan sina glänsande hvita tänder.

Hon skrattade och läspade ideligen sin missengelska åt höger och venster och delade jämnast möjligt varma blickar åt alla de manliga kamrater, som uppvaktade omkring henne, de nyfiket spejande gästerna vid angränsande bord, barnsligt stolt och glad att vara den afgjordt frade primadonnan.

Clowner och jockeyryttare voro nu förvandlade till sprättiga dandies i denna utmanande banala toaletstil, som är expressiv för folk af hippodromens »fria konst» — kolossala similisterner i kråsnålar och tjocka ringar, kulörta skjortbröst, fladdrande halsdukssnibbar, ljusa västar och storrutiga benkläder af engelsk snitt.

Och en smula afsides vid ett af bordets hörn, innesluten i sin suveräna värdighets allvar, lät den groflemmade direktören den ena absinthens följa den andra efter genom mörkret under ett par väldiga, vaxade knäffelborrar.

De båda unga officerarne hade från sin plats följt den lifliga scenen vid bordet intill med det intresse, som gärna utomstående hysa för allt »artistement», då plötsligt Ruda ifrigt fattar Kurt

om armen och lutar sig fram mot honom, hviskande i hans öra.

»Ser du, se där — det är ju han — det är omöjligt annat — det ansiktet bedrar man sig ej på! Han var dock inte med vid föreställningen! Hur egendomligt att jag skulle se honom åter!»

»Hvem? Hvar?» — frågar Kurt. Han kan ej tupptäcka någon nykommen.

Ruda pekar bort mot ingången till den inre matsalen.

I dörren står en högre, mörkhyad man, ländande sin cigarett. Dräkten anger vid första ögonkastet cirkusartisten. Det var påtagligt, att han tillhörde det öfriga sällskapet.

»Nå än sen! Hvarför intresserar just han dig så särskildt? En konstmakare mer eller mindre! Du känner då honom?»

I stället för att direkt svara på frågan svarar Ruda:

»Nå men se, se på honom.»

Det nedlutade ansiktet lystes just nu upp af den flammande tändstickan, och Kurt Stråle måste genast för sig själf medgifva, att det så långt ifrån tillhörde de vanliga, att det tvärtom gjorde ett synnerligen egendomligt intryck.

Det var hvarken regelbundet eller vackert, men ingen skulle heller gärna vilja kalla det fult.

Under ett par väldiga, långt och buskigt framspingande ögonbryn brunno djupt liggande mörka ögon med en intensiv eld. Näsan var stor och något snedtryckt, dock ej oädel till formen. Käkarne voro starkt utbildade; en blåsvart skägg-botten färgade haka och öfverläpp.

Men hvad som i synnerhet bidrog att gifva det hela en egendomlig karaktär var ett långt zigzag-formadt, bredt ärr, som ifrån venstra tinningen gick ned öfver kinden och försvann på halsen under den kulörta ståndkragen. Denna ärrfåra hade en blekt hvit färgton, som skarpt aftecknade sig mot den förfrikt mörka hyn.

»Verkligen ett egendomligt ansikte», sade Kurt och såg frågande upp på sin vän.

Denne följde dock med spänd intresse den främmandes hvarje rörelse. Han kom nu med långsamma steg fram mot artistbordet bredvid deras, medan han lät sin cigarett långsamt rulla mellan sina fingrar.

Det slog Kurt som något högst besynnerligt, att liksom ett plötsligt allvar eller en förstämning — för ett ögonblick visserligen allenast — kom öfver den bullersamma hopen, när den nye gästen kom till. Själva den lilla pladdersjuka Evelyne lät sin tunga stå stilla en hel minut, medan hennes djupblå ögon med ett undrande intresse fästes på den anländande, som utan ett ord tryckte direktörens hand, tog en stol och slog sig ned bredvid honom.

»Nå men pina då ej längre min nyfikenhet», sade Kurt sakta till sin kamrat. »Hvad känner du om denne man? Hvem är han? Hvad heter han.»

»Hvad jag känner om honom? — Ja, jag skall berätta dig det, men icke här. Hvad han är? Det ser du så godt som jag. Och hans namn — det var den gången: Antonio Bosca.»

(Forts.)

Den som känner världen, sådan den verkligen är, han vet, att lifvets lycka icke består i det, som Pål och Per behaga så kalla, utan att lyckans rötter ligga i Gud och i det egna hjärtat.

Funke.

*

Den, som aldrig erfarit motgång, känner blott till hälften sig själf och andra. Ständigt framgång visar blott en sida af världen.

*

Att vara lycklig är icke att ega mycket, utan att hoppas och älska mycket.

*

Det har nästan alltid funnits en god hustru bakom hvarje stor man; och det ligger en hel del sanning i det påståendet, att en man icke kan blifva större, än hans hustru låter honom blifva.

Förslag till matordning för veckan 28 april.—3 maj.

Söndag: Consommé med salep; stekta unghöns med grönsaker; äppelknyten (recept i Idun nr 16.)

Måndag: Kejsarsoppa; ragu på fågel.

Tisdag: Kalkkoklett; soppa på hafregryn (hafresoppa).

Onsdag: Spansk soppa; gädda med karpis.

Torsdag: Ärtor med fläk; plättar.

Fredag: Soppa på grönsaker 3, (för vegeterianer); gös med smör och ägg.

Lördag: Köttbullar med potatis; äggöl.

Recept.

Soppa på grönsaker 3. $\frac{1}{2}$ selleri, 1 purjolök, 6 potatisar, ärtskockor, en morot, en palsternacka putsas och sönderskåras i bitar, fräsas med smör och mjöl, tills de få vacker färg, spådas sedan med kokande vatten och få koka på svag eld omkring 4 timmar eller, tills de bli som en puré.

Ärtskockorna kunna äfven serveras hela i soppan, men då måste de kokas särskildt, hvarefter spadet efter hålles i soppan, som hopkocas till lagom tjocklek, om så behöves.

Spansk soppa. Ben och öfverlevor af vildt stötas, brynas, inmjölas och tillsättas med smör och temligen mycket afskalade kastanier, kokas i buljong och drivas genom sikt.

Serveras med särskildt brunkokta kastanier.

Consommé med salep. Då stark buljong af oxkött och kalkkött kokar upp, iröres salep under fortsatt omröring; skummas och får småkoka, skummas åter och serveras.

I stället för salep kunna tapioca och sago användas. Fin soppa.

O. H. D.

Matlagning.

Kryddkött. En fin benfri stekbit tages och späckas med godt späckfläk, därtill tages vin, ättika och öl, af sistnämnda sorterna lika mycket af hvardera sorterna, vin efter råd och lägenhet. Detta sammanblandadt slås öfver köttet, att det står väl öfver det. Några lagerbärsblad, och några bitar ingefära, ett par sönderskurna rödlökar tillika med litet stött hvitpeppar och nejlikor läggas. Köttet får i denna lag ligga i tvåne veckor, men vändes hvarje dag. Hvarefter det brynes i stekgryta och påspådes under stekningen med den lag, hvaruti det legat. Då det upptages, öfverhålles all säsen, och förvaras på detta sätt flere veckor i kallrum. Användes kallskuret på smörgåsbord.

Anna.

Bostaden.

Flottfläckar på golf borttagas därigenom, att man gör af vatten en deg af 1 del soda och 4 delar lera, stryker därmed på fläckarna, och efter 8 timmar är stället rent.

Anna.

Tvätten.

Då man skall tvätta randkläder, men befäras att färgen är ömtålig, bör man taga uppkokt och därefter lagom afkyldt vatten, och däruti väl uppvispa såpa eller tvål, hvilket man helst vill använda, därefter iläggas duktigt med salt, och sedan detta smält, ihålles något ättika. Sjövatten är naturligtvis bäst.

Anna.

Bakning.

Hast-kringlor. En kopp sur eller gammal grädde, ett stycke flott af vanligt ister, eller ungefär 3 å 4 skedblad, därpå en smör, om man så vill, samt något litet socker arbetas tillsammans

jämte hvetemjöl till en lagom deg, som genast utbakas till kringlor, hvilka insättas i varm ugn. Vill man göra större sats, böra alltid kringlorna värmas, innan de användas och äro då synnerligen goda till kaffebröd.

Emy.

Sockerkaka med sylt. 1 punschglas socker, lika mycket mjöl och d:o smält smör samt 1 ägg. Sockret och ägget röres först, gräddas i (liten) stekpanna. Man gör 2 å 3 sådana kakor och lägger sylt emellan, men tager naturligtvis dubbel eller tredubbel sats, som man önskar den stor till.

Emy.

Fin potatispudding. $\frac{2}{3}$ dels liter kokt, kall potatis rivs mycket väl och blandas med 8 ägg, $\frac{1}{3}$ liter smör, $\frac{1}{3}$ liter sot grädde, 1 skedblad godt hvetemjöl, socker efter smak, gräddas i ugn. Denna sats är alldeles säker.

Emy.

Plättpudding. Af öfverblifna kalla plättar lägges ett hvar i smord form, så ett hvar sylt (helst ett par sorter), så åter plättar, hvilket fortsättes hvarfals, till plättarna äro slut; man vispar då tillsammans 2 å 3 ägg med $\frac{1}{3}$ liter god mjölk, hvilket nu öfverhålles pudlingen, som genast insättes i ugnen. Ätes ej för varm med vaniljsås.

Emy.

Toaletten.

Att tvätta parasoller. Man häller öfver den uppspända parasollen, som kan vara af bomull, satin, linne o. s. v. (färgen måste likväl vara äkta), med kallt vatten och gnider in den med såpa medels en liten borste. Sedan parasollen fått stå en stund på detta sätt, sköljer man öfver den så länge med vatten, tills såpan är borta, då man ställer den uppspänd i solen. Om några timmar är parasollen torr och har återfått sin förra glans. Är parasollen prydd med fransar, sprättas dessa icke af, utan gnuggas endast med händerna och strykas, medan parasollen ännu är fuktig.

von P.

Efterrätter.

Rabarbersoufflé. $\frac{1}{2}$ kg. stjälkar skäras i små stycken, läggas i en kastrull med 300 gram strösocker och ett glas vatten samt kokas 10 minuter öfver stark eld. Emellertid rör man tillsammans 4 äggulor, 1 matsked tjock grädde, 2 matskedar strösocker jämte litet vanilj och citronskal, slår de 4 ägghvorna till hårdt skum och blandar dem med det öfriga. Hälften af denna massa slås i en väl smord form, rabarbern hålles i, och den andra hälften af massan slås öfver. Formen sättes i ugnen och gräddas i 15 min. Serveras varm som den kommer ur ugnen, ty eljes faller den ned.

von P.

Rabarberpaj. Stjälken skäres i små stycken, och några skalade och finhackade bittermandlar, silas upp och lägges på en förut tillagad smördeg. En något mindre smördeg lägges ofvanpå och tryckes väl till vid kanterna, så att rabarbern blir täckt. Gräddas i ugn. När den svalnat, beströds den med socker och serveras med vaniljsås.

von P.

Rabarbergelé. 10 gr. gelatin läggas i fyra matskedar kallt vatten och få stå en stund. 750 gr. rabarberstjälkar skäras i små stycken, men skalas icke, och läggas i en kastrull med så mycket vatten, att det står öfver, kokas möra öfver sakt eld, silas upp och pressas genom ett durkslag. Skalet af en citron rivs på 300 gram socker, som hugges i stycken och lägges i en kastrull tillsammans med gelatinen. Detta omröres väl, till allt är smält och kokat upp. Nu slås den afsilade rabarbern i, röres om några minuter öfver elden, men får ej koka. Geléet hålles upp i en desertsåål och afkyles.

von P.

Matlagning.

Pikant rätt af kalkkött. 1 kilo kalkkött bultas väl och ingnides med salt och peppar. Derpå rensas 6 sardeller, hackas tillsammans med en half lök och rökt fläk och strös öfver köttet, hvarpå till sist saften af en half citron

(Forts. å följ. sida.)

LEDIGA PLATSER.

Föreståndarinna.

I skuldfrött hus, beläget i sund och särdeles naturskön trakt vid sjö- och järnvägsstation, ämnar ägaren dertill öppna affär, för tillgodogörande af de fördelar läget därför erbjuder, och söker härmed ett anspråklöst, medelålders, ensamt fruntimmer med godt sätt och utseende till föreståndarinna. Jämte god uppfostran bör hon ega någon förmögenhet för att ingå såsom delägare i affären, som kan få drivas för egen räkning, om så helst skulle ästundas. Som ägaren sätter värde på ett fridfullt och trefligt hem, så önskas att den sökande har sinne för samma sak. Svar med fotografi till Ö. Wermland, S. Gumælii annonsbyrå, Stockholm, före den 20 nästk. maj.

[1868]

Förmånlig Världinneplats.

Såsom världinna och för att öfvervaka ett hushåll önskas till den 15 maj ett bildadt, angenämt och framför allt i hushållet sparsamt fruntimmer. Moderlig, noggrann omvårdnad önskas för en $\frac{1}{2}$ år gammal gosse.

Svar åtföljdt af referenser jämte fotografi torde före den 30 d:s insändas till S. Gumælii Annonsbyrå, märkt »Ung Enkling». (G. 15479) [1819]

Barnsköterska,

villig, med godt lynne och fullkomligt hemmastadd att sköta små barn, får nu genast plats om svar inlemnas till »Thor», Iduns byrå. [1841]

PLATSSÖKANDE.

En praktisk och frisk flicka af god familj önskar plats att gå frun tillhanda. Den sökande är kunnig i vanliga hushållsgörömmål samt i enklare väfnad och linnesömmand. Små pretentioner. Svar emottagas tacksamt, märkta M. 22. Arborga p. r. [1844]

En medelåld. enka utan barn önsk. erh. världinnepl. Utom huslighet och ordningssinne eger den sökande goda kunskaper i språk och musik samt ett godt och jämnt lynne. Utmärkta referenser. Svar till »Världinna 1890», Iduns byrå. [1832]

Ett hem kan beredas åt ett medelålders, bildadt fruntimmer, hälst med själfständig verksamhet hos en ung fru på en vacker landegendom nära stad i mellersta Sverige. Treflig bostad. Närmare genom korrespondens. Svar till —g. Iduns byrå. [1834]

En 18-årig flicka önskar plats, är kunnig i sömmand, modarbete och inomhus förefallande görömmål. Äfven tillse barn. Ett tacksamt svar till A. L. Handtverkaregatan 40, 1 tr. [1839]

En ung, anspråklös flicka, som ett år bitr. i prästhus, önsk. dylik pl. På lön fästas ej afs., end. ett godt, vänl. bem. Svar t. »E. 22 år», Motala, p. r. [1864]

En ung flicka önskar plats i familj! Den sökande är villig gå frun till handa samt läsa och spela med nybörjare. Svar till »Z.», Kristiano-pel, p. r. [1810]

Lärarinna söker till hösten plats i bildad familj. Har förut undervisat 2 år i familj och 3 år vid elementarskola. Betyg och rekommendationer kunna presteras. Lönepretentioner 250 kr. Svar torde godhetsfullt sändas till »Höstterminen 1890», Iduns byrå, Stockholm. [1840]

Une jeune demoiselle suédoise ayant voyagé à l'étranger pendant plusieurs années et qui parle couramment français, allemand et anglais, s'offre pendant les mois d'été comme compagne de voyage ou interprète. S'adresser à »X», Rédaction de Idun. [1833]

Plats som husmor eller husbestyr, sökes af en duglig, bildad flicka (smäländska, 39 år gam.). Van vid alla till ett landthush. hör. görömmål, är hon tillika varm barnv. och öfv. i att underv. smärre barn. Vid. uppl. lemn. fru Eva Vigström (Ave), adr. Helsingborg. [1836]

Emot fritt vivre på landet under sommaren, önskar ett ungt bildadt fruntimmer, vant att undervisa i musik, dagligen gifva några timmars undervisning. Närmare underr., om svar märkt Z. L. sänd. Iduns byrå Drottningg. 48. [1842]

En ung, bildad flicka, som är kunnig i bokföring, önskar plats i en större affär. På lön fästas intet afs. Svar till »21 år», Gnesta, p. r. (G. 2398) [1852]

En flicka af god familj, examine-rad, undervisningsvan, önskar genast eller till instundande höst plats som lärarinna, barnvårdarinna, sällskap eller hjälp i hushållet. Är van vid inom hus föref. görömmål samt sömmand. Goda betyg. Svar till »Hulda», Nyland, p. r. [1814]

Å Fredrika Bremerförbundets byrå, Stockholm,

finnas anmälda kvinnliga arbetssökande såsom: svenska och utländska lärarinnor för hem och skolor, kontors- och skrifbiträden, husföreståndarinnor, sällskap och biträden i hem, föreläsarskor, gymnaster, sjuksköterskor m. fl. [1829]

Plats sökes

af en 19 års flicka af god familj, hälst i Pappershandel. Den sökande innehar nu elevplats i dylik affär, från hvilken goda betyg kunna presteras. På lön fästas ej afsende. Den härå reflekterar torde adressera svar t. »Pappershandeln», Wexjö. [1818] (G. 15418)

En medelålders, bildad tyska, som vistats i England och Frankrike och är villig att såväl tala som grammatikaliskt undervisa i dessa språk, önsk. anställning såsom lärarinna eller som sällskap hos äldre personer. Goda rekommendationer finnas. Upplýsningar å Fredrika Bremerförbundets byrå. (G. 2290) [1821]

Dame distinguée, musicienne, désire place de dame de Compagnie ou dame de Maison. Hautes références ici, ainsi qu'à l'étranger. S'adresser à »X 3», le bureau d'Idun, Stockholm. [1824]

En ung flicka, som med höga betyg genomg. elementarläroverk, är kunnig i musik och van vid kontorsgömmål äfvensom vid undervisning i vanliga skolämnen och språk, önskar nu genast eller till hösten plats i familj. Svar till »19 år», Karlshamn, p. r. [1818]

För ett bildadt frunt. gifves tillfälle till inakord. på landet i Vermland vid Venern. Undervisn. kan erhållas i musik, om så önskas. Reflekt. kunna korresp. med »H.», Hult, Kristinehamn. [1866]

tillsättes. Nu rullas köttet hårdt tillsammans och ombindes stadigt med ett snöre samt stekes vackert brunt i $\frac{1}{10}$ kilo smör jämte lök. När det på alla sidor har en vacker färg, slås vatten öfver eller buljong, detsamma hvarpå det kokas långsamt tillsammans med några nejlikor och lagerbärsblad. Ungefär $\frac{1}{2}$ timme före serveringen blandar man 2 matskedar mjöl i en $\frac{1}{4}$ liter vin och $\frac{1}{4}$ liter sur grädda, slår detta öfver köttet och låter det koka däri. Äfven om detta kött serveras kallt, uppskuret i tunna skifvor, är det en särdeles smaklig rätt.

Ella.

Att tillaga hjärna på ryskt sätt. Flere svin-, får- och kalvhjärnor få några timmar ligga i kallt vatten, hvarefter de läggas i kokande vatten, åter afkylas, befrias från alla hinnor och ådror och sönderpressas med en sked. En sönderhackad lök, fyra till fem matskedar stöta skorpor, salt och något peppar samt $\frac{1}{4}$ liter söt grädda tillsätts, hvarpå alltsammans slås i en panna med 100—125 gram brynt smör, och hjärnan får steka under ständig omröring öfver svag eld, likväl ej så att den blir brun.

Nadeschda.

Husgerådet.

Hugeråd af tenn. Denna metall låter sig icke blott lätt arbetas i konstnärliga former, utan erbjuder äfven gravering och teckning fritt spelrum för en konstnärlig utstyrelse. Tennet är tillräckligt hårdt för att motstå ett ganska hårdhänt bruk, men fogar sig likväl lätt efter hvarje teknisk behandling. Dess ädla, naturliga glans gör ett artificiellt anbragt ytterlager öfverflödigt och ger tennet genom sin äkthet företräde framför alla kompositioner, hvilkas artificiella glans af ädel metall allt för snart försvinner. Visserligen är det ej antagligt, att vi någonsin skola återvända till den fordom ytterst omfångsrika användningen af tennföremål i hushållet, då ju porlinets och stengodssets fördelar äro alltför öfvervägande, men vi tro likväl att bruket af tennhusgeråd skulle väsendigt understöja vår sträfvan att bereda konsten ett större fält äfven inom hvardagslivets område. Tennets jämförelsevis låga pris gör det möjligt äfven för mera obemedlade att omgifva sig med smakfulla, konstnärliga föremål.

Det är glädjande, att konstskickligheten börjat understöja oss i denna riktning, men för att tennindustrien skall tränga till djupare lager, måste äfven yrkesmessigheten mera än förut sysselsätta sig därmed. Många föremål af dålig komposition och utan synnerligt smakfull utstyrelse köpas, men de skulle likväl, förfärdigade af tenn i ädlare former icke blott bli mera omtyckta, utan äfven kunna erhållas billigare. Hit höra dagligen begagnade husgeråd, såsom pannor, fat, o. s. v., men äfven prydnader för väggar och skåp såsom tallrikar, krus o. s. v.

Tennallrikar och fat passa äfven förträffligt som prydnad på matbordet, i det de genom sin glans utgöra en angenäm omvexling för ögat; särskildt äro de lämpliga att sätta under porlinsallrikarne för att skydda bordet mot hetta och fläckar.

Tennet kan, som sagdt, användas till alla slags rumprydnader och dess gravering kan lätt verkställas af fruntimmer, både som tidsfördrif och som förvärfskälla.

Bohaget.

Att borttaga bläckfläckar ur trä. Det bästa medlet härtill är svafvelsyra. Man tillagar en blandning af $\frac{1}{2}$ del koncentrerad svafvelsyra och 2 delar vatten, skurar fläcken duktigt med sand och vatten, håller därefter något af denna blandning därpå och gnider, tills fläcken är borta. För att borttaga sy-

Hud- och Magsjukdomar

behandlas instundande sommar vid Hjo Vattenkuranstalt af Doktor A. Afzelius, Stockholm.

[1855]

Kronor 40,000, 25,000, 15,000, 10,000, 5,000 m. fl.
större belopp kunna vinnas genom köp af

Teater-Premie-Obligationer

på Vexelkontoret, Skeppsbron 36, Stockholm.
Pris pr kontant 28 kronor.

Obligationerna säljas äfven på månatliga afbetalningar på följ. vilkor: **En** Obligation erhålles mot 13 inbetalningar af kr. 2: 60 i mån.; **Två** Obligationer mot 13 inbetaln. af kr. 5 i mån.; **Fem** Obligationer mot 16 inbetaln. af kr. 10 i mån. På afbetalning köpt obligation deltagar äfven i de under afbetalningstiden infallande dragningar, såvida minst två månaders inbetalning är gjord före utgången af april.

Tvåne utlottningar årligen: den 1 maj och den 1 november. Fullständig beskrifning sändes mot 10-öres porto.

Hvarje obligation skall **ovilkorligen** utfalla med vinst från kr. 30 till kr. 40,000.

[1511]

Vexelkontoret, Skeppsbron 36, Stockholm.

Trosa Bad- och Sommarvistelseort.

Trosa rekommenderas som en synnerligt angenäm sommarvistelseort. Naturskönt läge, vackra omgifningar (Tullgarn, Thureholm, Hörningsholm, Dahlbyö m. fl.). God luft, Saltsjöbad, Varmbad. Enkelt lefnadssätt (inga societé-avgifter). Dagliga kommunikationer (5 timmars väg från Stockholm).

Tvåne läkare på platsen. Bref med förfrågningar besvaras af Badhus-sällskapet.

(G. 14392)

[1771]

DIVERSE.

Doktor A. Afzelius

Lilla Vattugatan 24, 9-10 och 2-3.

Mag- och hudsjukdomar.

[1841]

Doktor Per Johansson

Riddargatan 2.

Hvardagar kl. 9-10, 2-3; söndagar 9-10.

Doktor Carl Flensburg

33 Drottninggatan 33.

Hvardagar $\frac{1}{2}$ 3- $\frac{1}{2}$ 4. Helgdagar 10-11.Behandlar företrädesvis **Barnsjukdomar**.

[1848]

Tandläkare

John Wessler

Götgatan 14.

[1787]

Doktor HJ. SUBER,

Linköping, Nygatan 38,

Mottagningstid kl. $\frac{1}{2}$ 10- $\frac{1}{2}$ 11 o. 1-2.

Nerv- o. Konstitutionella sjukdomar,

Hypnotisk behandling vid lämpl. fall.

[1850]

Panorama international,

Hamngatan 18 B, 1 tr. upp.
(bredvid Svea-Salen)

Denna vecka:

II:dra serien af **Italien**.

Nästa vecka:

I:sta serien af **Algier**.

Entré 30 öre, barn 20 öre.

Abonnementskort, gällande för 8 besök, kr. 1: 75, barn 1: 20.

Öppet alla dagar från kl. 10-10.

Hvarje söndag nytt program.

[1857]

Hemstudier.

Ledning för hemstudier inom olika ämnen lemnas genom Fredrika Bremerförbundet. Ledningen innefattar: *allmänna råd eller anvisning rörande litteratur, studieplan i visst ämne, råd och fortsatt skriftlig ledning för studier.* Närmare upplysningar meddelas af Fredrika Bremerförbundets byrå, Stockholm.

[1867]

I sommar

kunna unga damer få treflig bostad och god inackordering vid Hjo Vattenkuranstalt hos doktorinnan M. L. Tengstrand (adr. till 1 juni: Upsala, sedan Hjo).

[1864]

På ett friskt o. sundt landställe finnes pl. för 2 bättre flickor under sommarmån. eller helt år. Tillfälle att lära hushåll. Pris pr mån. 40 kr. Svar till »N», Falkenberg.

(Nord. A.-B., Göteborg. 3264x1)

[1861]

Unga Damer!

En bildad ung man med fördelaktigt utseende och i bergad samhällsställning, bosatt i naturskön trakt på landet, önskar inleda korrespondens med en älskvärd och bildad ung dam, som ännu ej sett mer är högst trettio vårar. På förmögenhet fästes ej afseende men dess mera på ett trefligt sätt och godt lynne. På annonsören menar fullt allvar, torde de ej göra sig besvär att svara, som ej ha samma mening. Diskretion hederssak. Svar torde sändas förtroendefullt under märket »God karaktär», adr. Sveg.

[1862]

Observera!

De, som bekömit provver eller direkt önska rekvirera af Eiffeltyget, torde skriva inom den 4 maj; därefter höjes priset till 45 öre meter. Pr post expedieras endast mot förskottslikvid. Adr.: **J. E. Sandberg**, Schéelegatan 24, Stockholm.

[1857]

Afvels-ägg.

Plymouth Rock à kr. 3 pr duss. **Hvita Leghorn** à kr 2,50 pr duss. af Rosehills välkända stammar.

Kycklingar och unghöns under loppet af sommaren och hösten af samma racer. **Kifvinge Hönsgårdar, Bålsta.**

[1858]

Svenska Premieobligationer med garanti af Stockholms stad, hvarå nu den 1 maj kan vid lottingen vinnas ända till 40,000 kr. kontant, säljas styckevis till 26 kr. 75 öre i Cigarrboden, Råntmästarehuset, 63 Slussplan, och Tidningskontoret, 27 Klara Bergsgatan. (S. N. A. 2282)

[1853]

Nytt och billigt för våren!

Franska

Modellhattar

samt vackra

Ylleklädningar,

dito lösa kjolar,

Bomullsklädningar,

dito lösa kjolar,

Morgon-Rockar fr. 3,50 st.

Bomulls-Tricotlif

fr. 2 kr.

af ylle, plycherade dito fr. 3 kr.

Snörlifven

La Sylfide och Lännea, de bästa hittills kända snörlif.

Parasoller fr. 1: 50, Paraplyer

fr. 1: 75, nyaste eng. Schalar fr. 4: 80,

färska Regnkappor 5 kr.

hos **JANSSON & Co.,**

[1859]

6 Hötorget 6.

God extra förtjänst

kan erhållas genom att samla begagnade frimärken. Jag betalar för

100 st. tjänstefrim. (blandade) kr. 0,30

100 » lösenfrim. » 0,70

1 » 3 skilling banko » 5,00

1 » 6 » » 2,00

1 » 8 » » 0,75

1 » 24 » » 6,50

i felfria exemplar. **O. Olsson,**

[1865]

Persg. 41, Helsingborg.

Landsortsboar.

Undertecknad åtager sig fortfarande uträttandet af allehanda uppköp. Profver sändas å tyger för såväl dam- som herretoiletten. Förfärdigandet af klädningar och utstyrelser ombesörjes. Instrument, möbler och andra bosättningsartiklar anskaffas. Val af goda varor. Samvetsgrannt bemötande. Provision 3 proc. Postadr.: Engelbrektsgatan 31 A. Telegramadr.: »Ströms», Stockholm.

[1863]

Maria Ström, f. Klockhoff.

Pröfva Svea-tyget!

Svea klädningstyget är tillverkad af alla finaste kangarn, mycket segt och starkt (glider ej), tillverkas i modernaste mönster och äkta färger, priset endast 63 öre metern = 37 öre aln. En vara jämgod med »Svea-tyget» gäller eljes i handeln 84 öre metern.

A. Williamson, Stockholm.

Obs. Den, som ej är belåten med sända varor, får retournera dem. Profver sändas endast, då 20 öre bifogas.

(1875)

E. W. Grönbergs i Raumo

Rheumatiska Essenz

är det billigaste medel äfven vid mycket envisa fall och hos äldre personer, som föga hoppas på bättring. Är äfven verksamt mot huvud- och tandvärk.

$\frac{1}{2}$ flaska 1: 50, $\frac{1}{1}$ flaska 2: 75, i minut på apoteken. Till plaster, där återförsäljare icke finnas, försändes den på rekvisition direkt från

Generaldepöten för Sverige:

Apoteket Hvita Björn, Stockholm.

Försäkrings-Aktiebolaget

Skandia

Stockholm

Hufvudkontor: Mynttorget 1.

[1866]

ran använder man slutligen pottaska och skurar träet väl därmed.

Z.

Sönderslagna gipsfigurer lagas på så sätt, att man fuktat brottytorna med vatten och bestryker dem med en tunn blandning af fint alabastergips och alunvatten, hvarefter styckena pressas hårdt emot hvarandra. Äfven fisklim kan användas till sammansättningen.

S. B.

Garderoben.

Förvaring af pelsverk. Pelsar piskas först på pelsidan, hvarefter håren kammats omsorgsfullt och rätsidan borstas med en risborste. Muffar och kragar piskas likaledes väl, och kragarne läggas med rätsidan utåt. Det skåp eller den kista, hvare sakerna skola förvaras, bör först väl rengöras med varmt vatten, hvarefter man invändigt bestryker förvaringsplatsen med fotogen. Fotogen torkar snart. Kamfer och naphthalin-papper läggas därpå mellan sakerna, och skåpet eller kistan hålles väl stängd. Är det mycket mal i huset, är det kanske nödvändigt att upprepa piskningen i juli, hvare på nytt papper och kamfer åter läggas emellan. Innan man åter börjar begagna pelsverket, luftas det väl några dagar.

S. B.

Drycker.

Citronsyra till förbättring af dricksvatten. Under den varma årstiden verkar surt, med socker tillsatt vatten ganska uppfriskande. 20 gram citronsaft blandas i hvarje liter vatten; citronsyran har den egenskapen att döda alla sjukdomsfrön i dåligt vatten och gör det därigenom drickbart. Äfven lägre organismer dödas af densamma, hvareför den äfven kan användas till pensling i svalget vid inflammationer.

Karin.

Hushållet.

Gelé af svenska bärviner. 2 buteljer hvitt vinbärsvin, 34 gr. (8 ort) gelatin, 4 äggvitor, skalen af 4 ägg. Gelatinet tvättas och urkramas, äggvitorna slås upp något, hvarefter vinet och äggskalerna tillsätts; omvispas. Allt sammans upphettas småningom under omröring med stålvisp, tills det kokar upp, då kastrullen, med locket på, lyftes till sidan af elden, där den bör stå, tills innehållet har skurit sig. Massan upphålles i en silduk och får rinna igenom en gång. Naturligtvis duga alla bärviner, således äfven krusbärs-, rödt och svart vinbärsvin samt körsbärsvin lika bra till gelé, och behandlas på samma sätt, men af det hvita vinbärsvinet blir geléet i smak och utseende mest likt det vanliga. Man kan äfven blanda vinerna och därigenom få en mängd olika sorts geléer, efter hvars och ens smak. Af hvitt vinbärs- och krusbärsvin blir en fin smak; äfvenså en sammansättning af körsbärs- och rödt vinbärsvin, då man tager mer af det sistnämnda. Körsbärs-, svart vinbärs-, rödt vinbärsvin blandade ge en mycket egendomlig smak; korteligen, man kan göra hvilka blandningar man önskar. Geléet blir naturligtvis mörkt af de mörka vinerna. Fördelarne med detta gelé äro: att hvarken socker eller citron behöfver tillsättas; att det blir fortare färdigt än vanligt gelé, genom att det endast får koka upp (den fina smaken kan nämligen förgå genom längre kokning; därför bör också lock läggas på kastrullen under den tid det står och klarar, skär sig) och endast en gång gå igenom silduken; att man kan vara viss om, att inga skadliga ingredienser finnas i vinet samt slutligen, att det blir billigt genom det låga priset å bärvinerna.

Såsom synnerligen goda produkter tro vi oss med allt skäl kunna framhålla Liljeholmens Vinfabriks svenska bärviner och bärsaft.

Maltextrakt.

PRISBELÖNT: PARIS, LONDON, MALMÖ, ANTWERPEN

(Nord. A.-B. Göt. 3241x3) [1851] **Oscar L. Björkbohm, Göteborg.**

Liljeholmens Vinfabrik, Stockholm,

rekommenderar nedannämnda sina tillverkningar, som försäljas af Herrar Specerihandlande.

Krusbärsvin. Ut i berättelse till Kgl. Medicinalstyrelsen för år 1880 yttrade sig Stockholms Helsev.-nämnd mycket fördelaktigt om dessa viner. **Vinbärsvin, rödt.** Serverade kalla, äro vinerna en angenäm laskedryck; i hushåll lämpa de sig särdeles väl för tillagning af soppor, vingelé, **Vinbärsvin, svart.** lemonader, bälur o. d. **Vinbärsvin, hvitt.**

Sockrade safter:

Hallonsaft. Safterna äro, enligt intyg af handelskemisten herr doktor **Körsbärsaft.** Setterberg »fullkomligt fria från obehöriga och skadliga tillsatser, samt förhålla sig såsom rena oblandade sockrade fruktsafter». **Vinbärsaft, röd.** **Vinbärsaft, svart.** **Vinbärsaft, hvit.**

Ättika. Rörande dessa fabriker yttrar herr handelskemisten d. 15 maj 1888, **Vinättika.** att de äro »fria från främmande syror, skarpa ämnen och metaller, och **Ättiksprit.** anser jag dem därför vara af utmärkt god beskaffenhet.»

OBS. Viner och safter försäljas på hel- och halfbutejer, **tredubbel ättiksprit på större flaskor**, alla försedda med etiketter, innehållande **fabrikens namn**, hvilket till undvikande af förveklning torde noga observeras.

Vinerna serveras iskylda hos herrar konditorer: **Hellbacher**, Hamngatan 10, **Drottninggatan 25, Sjöberg**, Drottninggatan 40, **Widerström**, Götgatan 5. [1831]

Richard Andersson

Brunnsgatan 28, Stockholm, har benäget lofvat meddela upplysning om musikundervisning åt de familjer, som under sommaren vistas på landet och önska sådan af hans Elever. (G. 14802) [1777]

Medevi Helsobrunnar och Bad.

— Säsong 1 juni—1 september, fördelad på två terminer. — Intendent **Waldemar Zander**, Stockholm; biträdande läkare **H. Brand** och **D. Andersson**. Sjukgymnast och massör direktör **C. I. Cleve**. Utmärkande för denna i Östergötland belägna kurort är dess **många järnkällor**, dess **förträffliga gyttebad** samt **fuktfröa läge i en ovanligt härlig natur**. — Alla brukliga **kalla** och **varma bad**, äfven **elektriska** och **Nauheimsbad** serveras. — **Elektricitet**, **magsköljning** m. m. **Barrskogsluft**. **Godt, dietiskt bord**. — **Billiga vilkor**. — Mest besökt för **magkatarr**, **reumatism**, **blodbrist**, **nervsvaghet**, **underlivslidanden** m. fl. **God musik mot billig afgift**. — **Direkt ångbåtsförbindelse Stockholm—Medevi med »Esaias Tegnér»**. **Fullständiga prospekt**, anskaffande af rum m. m. genom »**Brunnskontoret**», **Medevi**. — **Kolsyradt Medevivatten** genom **Apoteket »Nordstjärnan**», **Stockholm**, och »**Brunnskontoret**». (G. 13266) [1692]

A. LAMBERG

29 o. 44 **Vesterlånggatan** 29 o. 44

Nouveautéer från Paris & Berlin i stort urval.

Vår- och Sommar-Nytt!

DAMKAPPOR

Nytt!

nu inkomna. Priserna de **billigaste** på platsen.

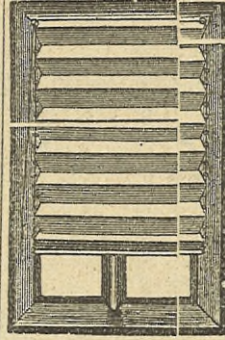
Order till landsorten effektueras omgående, då mått och uppgift på tygfärg etc. insändas.

A. LAMBERG

29 o. 44 **Vesterlånggatan** 29 o. 44

STOCKHOLM. [1794]

JOH. ÖHRVALLS

Plissé- och Persiennefabrik 43 Sibellegatan 45 Stockholm.

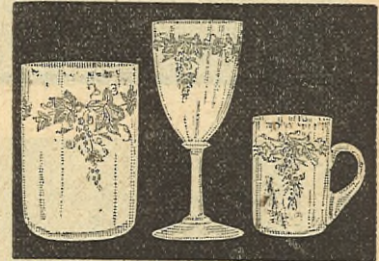
Rekommenderar sin tillverkning af varaktiga, praktiska o. billiga gardiner och persienner af papper.

OBS. Ombud för Liljeholmens Persiennefabrik (Engelskt patent). [1407]

Passande Minnen för Nattnavdsungdom.

Kors, Bokmärken, Ringar, Kedjor och Medaljonger i stort urval. Dessutom realiseras allt, hvad som till en väl sorterad **Guld-, Silfver- och Nysilfveraffär** hör, till lägsta priser. **Om försilfringar** dagligen, starkt och billigt hos

LUDV. AXELSON, 65 Vesterlånggatan 65. Telef. 65. [1780]

3: 50 duss., 3: 50 duss., 3: 50 duss. Etsade Glas och Sejdlar, passande till presenter, hos **Aug. Vogels Konstglasleri**, Fredsgatan 30. Allm. Telef. 47 97. [1627]

Fysiologiska skodon

för damer, herrar och barn tillverkas hos undertecknad till moderata priser.

Personer, som hafva ömtåliga eller förstörda fötter, kunna hos mig få skodon, som passa väl och äro bekväma att gå med. Högaktningfullt [1795]

C. NILSSON, Drottninggatan 100.

Allm. telefon 55 32.

LITSTRÖMS

INHALATOR

med **SNUEVA, MALSKUSS & HUFVUDVÄRK**

Säljes i Stockholm hos **C. F. Dufra**, Drottninggatan 41, **Louise Blomberg**, Vesterlånggatan 39, **Elin Edlund**, Drottninggatan 63, **Allmänna Tidningskontoret**, Gustaf Ad. Torg, **Södra Tidningskontoret** m. fl., i landsorten å en del Apotek samt i väl försedda **Parfymeri-, Ekiperings- och Cigarraffärer** å 1 krona pr st. Sändes franko mot kr. 1,10 i frim. [1720] Axel Litström, Falun.

KORK.

Från undertecknads korkfabrik rekommenderas för hushåll **Butelj-, Krus- o. Flaskkork** äfvensom öfriga korksorter. Order till landsorten expedieras mot efterkräf.

Fredr. Nymansson, 1:sta Långgatan 3, Göteborg. [1735]

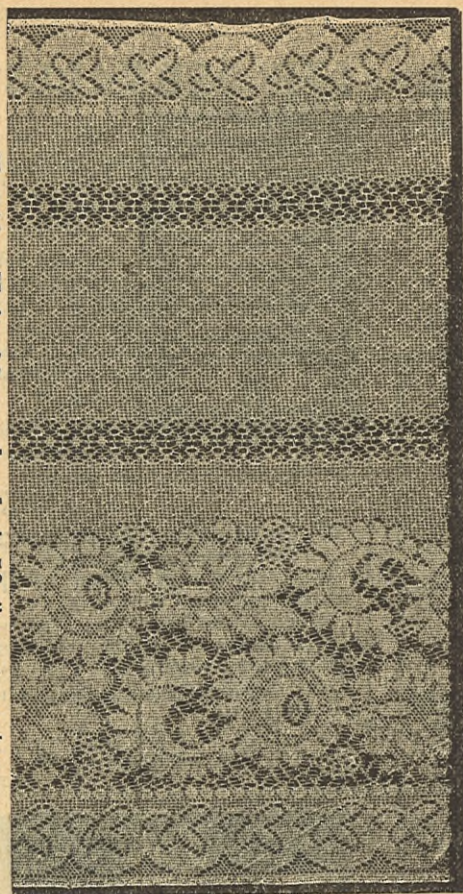
STOCKHOLM

7 Storkyrkobrinken 7

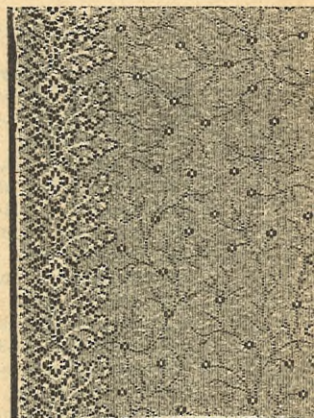
K. M. Lundbergs

GARD

N:r 10. Hvit, 92 cm. bred, à 50 öre pr meter.

N:r 40. Hvit eller crème, 120 cm. bred, à kr. 1.10 pr meter

N:r 20. Hvit, 98 cm.

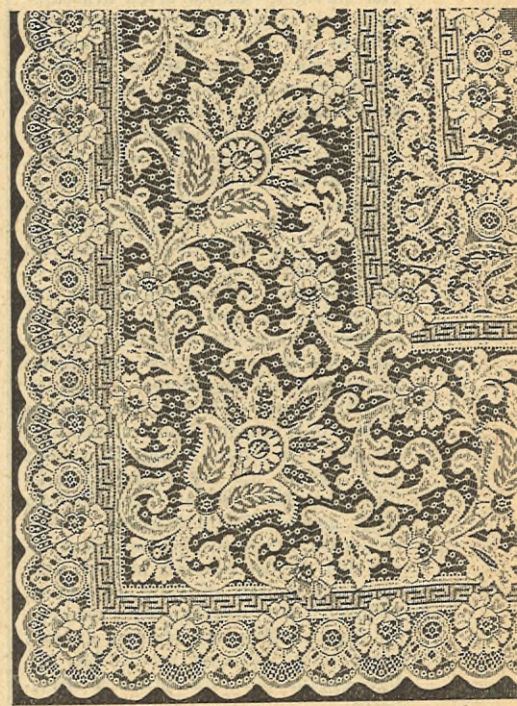
N:r 30. Hvit eller crème, 123 cm. bred, à 90 öre pr meter.

N:r 60. Hvit, 122 cm. bred,
Hvit, afpassad, längd

N:r 70. Hvit eller crème, 148 cm. bred, à kr. 1,40 pr meter.
Crème, afpassad, längd meter 7,20, à kr. 12 pr luft.

N:r 100. Hvit eller crème, 165 cm
Hvit eller crème, afpassad

Order å minst 50 kronor leverera

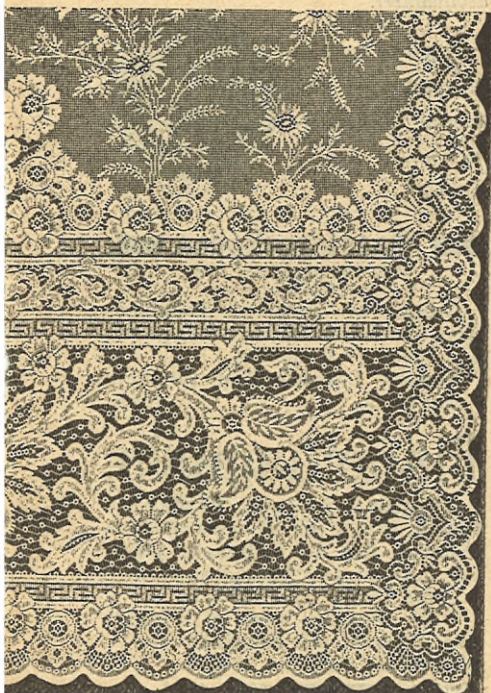
INER

ed, à 80 öre pr meter.

r. 1,20 pr meter.
eter 7,20, à kr. 9 pr luft.

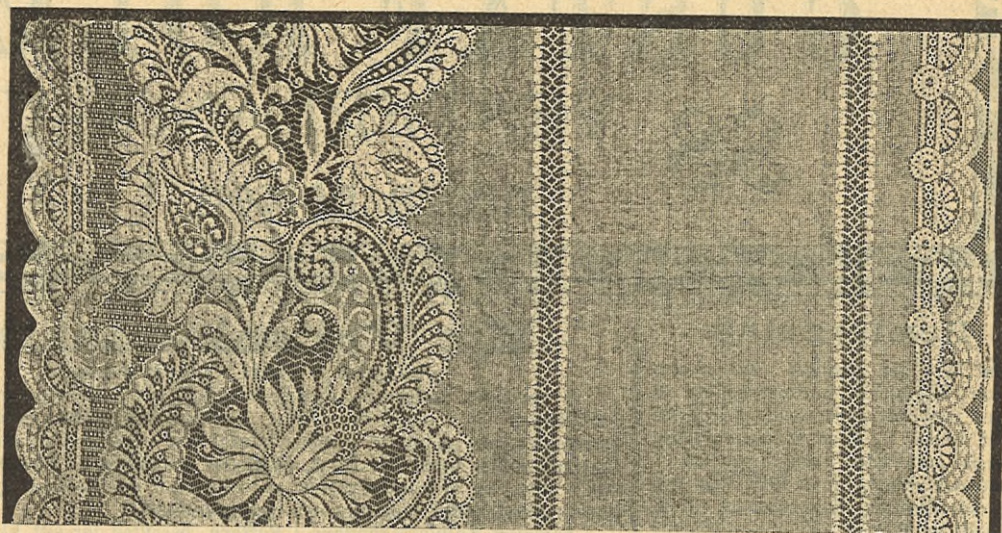
d, à kr. 2,10 pr meter.
ngd meter 7,20, à kr. 18 pr luft.

N:r 50. Hvit eller crème, 115 cm. bred, à kr. 1,10 pr meter.

N:r 90. Hvit eller crème, 132 cm. bred, à kr. 1,75 pr meter.

N:r 80. Hvit eller crème, 132 cm. bred, à kr. 1,50 pr meter.
Crème, afpassad, längd meter 7,20, à kr. 12 pr luft.

N:r 110. Crème, afpassad, längd meter 7,20, à kr. 18 pr luft.

franko pr järnväg eller ångbåt.

Gustaf Holmblom

DAMKAPPFABRIK

och FÖRSÄLJNING af

DAMKAPPOR

en gros och en detail, såväl af egen tillverkning som af Utländska Modellkappor, hvaraf alltid finnes största och mest sorterade lager enl. senaste façonner och af modernaste tygsorter.

GUSTAF HOLMBLOM

38 VESTERLÅNGGATAN 38
nedra botten, 1 o. 2 tr.

[1849]

Hemfärgning.

Gul färg för gardiner. En mycket vacker färgton få gardiner genom att färgas med rabarberrot. Öfver 10 gram deraf hälls $\frac{1}{2}$ liter kokande vatten, hvarpå man låter blandningen stå en stund och draga, innan man silar upp den och tillsätter vanlig stärkelse. Denna portion färg är likväl ej tillräcklig till mera än en luft gardiner.

Z.

Hvarjehanda.

Kapphandelsfirman A. Lamberg, hvars rikhaltiga lager med allt skäl torde kunna rekommenderas, nu då säsongen är inne, har ytterligare öppnat en försäljningslokal i n:r 29 Vesterlånggatan, hvilket vi velat påpeka för våra ärade läsarinor. Den förra försäljningslokalen finnes emellertid fortfarande kvar i n:r 44 samma gata.

Apelsinskal. Apelsinerna skalas väl; skalet hackas, beströts med socker och förvaras i en tillsluten glasburk. Safte, som nu bildas, användes som citronsaft.

Lampor, som icke skola begagnas under sommaren, böra sättas undan utan veke och med tomt, väl rengjordt oljehus.

Läkareråd.

Fanny. Om Ni förut ej är van därvid, gör Ni klokare i att vänta. En hastig tvättning af kroppen med 20° å 25° varmt vatten vore tills vidare att föredraga.

Fåfång fästmo. Ni finner edra frågor redan besvarade i svaren till Ella i n:r 3 och till Naemi i n:r 6 och n:r 8.

Diane. Se svar till kokett fru i n:r 11 jämte det i följande nummer under rubriken Läkarevärd anmärkta tryckfelet.

Anna. 1) Ja. 2) Betyder 2 delar naphtol på 100 delar sprit. 3) Nej, men det får ej gärna expedieras utan recept.

Hjo Vattenkuranstalt.

Saison 1 juni—1 september.

Synerligen sund och naturskön belägenhet i medelpunkten af den s. k. Guldkroken och i omedelbar närhet till staden Hjo; ljusa, rymliga och bekväma badlokaler, alla inomhus brukliga badformer, utmärkta tallbarrsbad af dagligen på stället beredt destillat, gyttebad i förening med massage, elektriska bad; servering af mineralvatten, naturliga och artificiella; magsköljning, dietkurer; elektricitet, massage och sjukgymnastik.

Särskildt Kallvattenbadhus i Vettern, beryktad för sitt klara och genomskinliga vatten.

Kurorten lämpar sig företrädesvis för behandling af reumatiska muskel- och ledaffektioner, gikt, blodbrist och nervsvaghet, scrophulos, mag- och tarmsjukdomar, hudsjukdomar och specifika lidanden samt är i öfrigt en synerligen lämplig och behaglig rekreationsort.

Lätta kommunikationer flere gånger dagligen genom järnväg och ångbåtar. Billiga kuravgifter o. lefnadsvilkor i öfrigt; tillfälle till inackordering i familj. God restauration. Komfort. o. välbelägna Villor, endast afsedda för kurgäster.

Intendent och badläkare: Dr Arvid Afzelius. Medicinska förfrågningar besvaras af intendenten (adress till 1 juni, Stockholm); öfriga upplysningar lemnas och rumbeställningar utföras af kamrer Erik Gallander, Hjo, som jämval efter begäran portofritt öfversänder program. (G. 14015) [1758]

Seidel & Naumanns Bicyklar och Tricyklar.

I god konstruktion, solidité, elegans och lättgående oöfverträffade. Öfver 200 maskiner på lager i Malmö. Illustrerad priskurant på begäran.

Driftiga agenter sökas i alla städer samt på andra större platser.

Erik Schweder & Co, Malmö.

[1662]

Generalagenter för Sverige.

(G. 19375)

—* Fru Ellen Möllers Praktiska Hushålls-skola *

i Sköfde för unga flickor öppnas den 15 augusti 1890.

Skolan, afsedd för unga flickor från 16 till omkring 25 års ålder, har till sin uppgift att bilda de unga till praktiskt dugliga hushåll, samt i egna eller andras hem; undervisning meddelas i alla göromål, som höra till ett väl ordnat hushåll, samt i sömnad, väfnad, knyppling och träsnideri m. m. af därtill skickliga lärarinnor. Kursen, som är ettårig, räknas från den 15 jan. till den 15 juni och från den 15 aug. till den 15 dec.

Priset pr år 600 kr. Prospekt sändes på begäran. Referenser i Göteborg: fru C. L. Berggren, Vestra Hamngatan 5, fru Peder Wärn, Föreningsgatan 19. I Stockholm: fru Julie Gleerup, Sturegatan 17. I Jönköping: fru Sofie Björkman, Rustorp. I Malmö: fru Magnus v. Essen.

Anmälningar torde insändas under adress fru Ellen Möller, Kungsporsavenyen 27, Göteborg. [1847]

Henrik Gahns Victoria-Tvål,

fin antiseptisk toalett tvål,

innehåller välgörande beståndsdelar, har stor läkande kraft för reformar, sårnar, sprickor, hudklåda o. d. och är särdeles att rekommendera för känslig och ömtålig hud. Säljes i välförsedda detaljaffärer.

Hvarje tvål är stämplad med vidstående fabriksmärke.

[1642]

== Claestorpsboden ==

26 Fredsgatan 26
STOCKHOLM.

Arbeten för Träsnideri, Träsniderijärn, Träsniderimönster, Salongsbord och Stolar för montering.

Svenska Leksaker från Claestorp, Gemla m. fl. [1828]

Pianomagasin.

Flyglar, Pianinos, Tafflar och Orglar från in- och utländska utmärkta Fabriker till de billigaste priser. För instrumentens bestånd ansvaras.

Äldre Pianos tagas i utbyte.

OBS. Ständigt lager af Flyglar från Blüthner och Pianinos från G. Schwechtens berömda fabriker.

GUST. PETERSSON & Komp.,
38 Regeringsgatan 38.

Flyglar, Tafflar och Pianinos från J. G. Malmsjö. [1847]

Kassörskå. 1) Med detta måtte väl läkaren ej ha något att skaffa! 2) Stillasittandet kan i så måtto vara orsak till det onda, att möjligen förut för handen varande blodbrist och allmän svaghet kan förvärras eller underhållas, och detta kan i sin ordning framkalla rubbningar i magens verksamhet. Motion är i alla händelser nyttig och önskvärd. 3) Mot detta kan intet göras.

Marianne. Se svar till Eva i n:r 3. En liten oskuld. Som dylika åkommer äro ytterst svårbotliga och envisa, gör Ni klokt uti att vända Er till specialist.

J. K. Se svar till Ella i n:r 3. Ebba M. Ingrid hvarje kväll en salva af 1 del salicylsyra och 5 delar zinkoxid på 20 delar vaselin och 20 delar lanolin.

Iduns läsare. Se svar till Phyllis i n:r 13. Flästmö. 1) Hvar fjärde vecka. 2) Ja, ofta. I sådant fall böra järnmedel användas. 3) Ja; ljumt vatten. 4) Nej, så vida icke något underliklidande är orsaken. Undersökning är att tillråda.

A.-c. Ingrid händerna rikligt med lanolin hvarje kväll och begagna handskar öfver nätterna.

Anna T. Nej, det är ej farligt. Dock böra naturligtvis örnen efter badet torkas med litet bomull eller dylikt.

Vän af Idun. Se svar till Ella i n:r 3. Lisa. Se svar till E. E. i n:r 7. Adress: Regeringsgatan 26. Sannolikt behöver Ni ej stanna i Stockholm.

En prenumerant. Se svar till Veritas i n:r 12. Ledsen. I detta fall behöfvos noggrannare undersökningar af magsaft, etc., hvarför vi ej kunna gifva Er något råd. Vore ej skäl att i sommar undergå kur vid lämplig badort?

Linnæa. Beror helt och hållet på, i hvilket stadium sjukdomen befinner sig. Låt den läkare, som haft tillfälle att undersöka Eder, afgöra, om den nämnda kurorten i detta fall är den lämpligaste.

Carry. Se svar till Ella i n:r 3. Gift kvinna. Ni bör ofördröjligen vända Er till läkare.

Bekymrad ung moder. 1) Intet af dessa medel är fullt pålitligt. 2) Enligt vår tanke i regeln oskadliga, om de användas med förstånd. 3) En specialist i fruntimmerssjukdomar.

Adly. Använd den för Veritas i n:r 12 föreskrifna behandlingen. — Mot hårets för tidiga grånande är intet att göra.

Gertrud. Kan skötas lika väl vid flere kurorter. Möjligen vore en kur vid någon järnkälla, t. ex. Porla, Ronneby eller Medevi, att föredraga.

Tora. 1) Något säkert medel finnes ej, men obehagen försvinna ju temligen snart. Ni kan emellertid försöksvis taga ett gram bromnatrיום två gånger dagligen. 2) Icke mycket. Färsk fisk, lagad mjölkmat (1 små kvantiteter för hvarje gång), löskokta eller råa ägg, höns och råskrapad bif. 3) Nej. 4) Utan betydelse. 5) När Ni bättre kommer att fördraga mat, böja sig nog krafterna åter, om Ni i öfrigt sköter Er väl, tar lagom motion o. s. v.

Nageltrång. I detta fall torde operativt aflägsnande af nageln vara bästa och troligen enda medlet. Vänd Er till läkare.

En oerfaren landfru. 1) Se svar till Lisa i n:r 16. 2) Helst lavemang. Ett godt medel är det i nyssnämnda svaret omnämnda. Möjligen kan ett glas Marienbadervatten på fastande mage på morgonen göra önskad verkan. 3) Dessa böra undvikas, såsom varande för varma.

Den tacksamma flickan. Någon särskild specialist för dylikt finnes ej hvarken här eller annorstädes, utan kan Ni vända Er till hvilken läkare som helst. — Dr W—s adress är Bryggaregatan 5. Mottagningstid 12—2. — Enligt vår tanke vore en kallvattenskur lämpligast, och torde Ni — på grund af er hemvist — kunna lämpligen välja mellan Mösseberg, Hjo, Sköfde.

Ajkt. a) Ni måste personligen vända Er till läkare. b) Nej; se emellertid svar till Phyllis i n:r 13.

23-årig prenumerant. I båda fallen beror det på graden däraf, om det är skadligt eller ej. S. A. Hon kan rådfråga hvilken specialist som helst i näsans (och örnens) sjukdomar. Tacksam flicka. Nej.

Dr — d.

Frågor.

N:r 519. Skulle någon af Iduns läsarrinnor godhetsfullt vilja gifva mig prof på någon vacker mellanspets och ytterspets till gardiner, helst s. k. tvärspetsar, af de numera brukliga grofva sådana, blief jag hjärtligt tacksam? Tiva.

N:r 520. Hur skola aralier skötas, då bladen oupphörligt gulna och affalla och små hvit mask är i jorden; krukorna hålla sig mycket möjliga. E. Glm.

N:r 521. Huru skall man få en vacker mörkbrun, äkta färg på ulgarn? Norrländska.

N:r 522. Finnes det i riket någon skola eller något barnhus, där man kunde kostnadsfritt eller mot en liten afgift få plats för en välartad frisk 10-årig gosse? Hans moder är död sen fem år och fadern hemfallen åt dryckenskapslasten, oförmögen att uppfostra såväl denne lille som hans tre syskon. En gammal familj, som tagit vård om barnet sista åren, afsäger sig nu detta på grund af faderns elände. Vid Gustafsbergs och Simmersröds barnhus har plats för samma ej kunnat erhållas. Den höra vill och kan gifva ett gynnsamt och upplysande svar gör en välgärning för en liten »Bohuslänning».

N:r 523. Huru trädes »rosengång»? Skall det vara med 2 par på fram- och 2 par på

PERCY F. LUCK & C:o

STOCKHOLM.

Prislista å Vin.

Prisen äro beräknade emot kontant betalning med fria buteljer.

Vid beställningar från landsorten torde likvid medsändas emedan efterkraf å vin icke är tillåtet.

Vin leverera vi fraktfritt och emballagefritt vid alla järnvägsstationer och hamnar i Sverige, då beställningen uppgår till minst 50 kronors värde.

Sherry.

- Dinner Sherry, ett godt bordsvin Kr. 1.00
Golden Sherry, ett fylligt, smakligt vin 1.25
Fine London Sherry, halftorrt 1.40
Manzanilla, ett torrt vin med behaglig arom och smak 1.80
Olorozo, ljust golden, fylligt med utmärkt arom och smak 2.25

- Amaroso, halftorrt, ett gammalt och utmärkt vin Kr. 2.40
Amontillado, torrt, very fine old superior 2.50
Fino secco Sherry, ett mycket torrt, gammalt och utsökt vin med charmant arom 2.90
East India Sherry, ljust golden, fylligt, mycket gammalt och oöfverträffligt till sitt pris 3.20
Old Brown Sherry, mörk golden, mycket gammalt och fylligt 3.50

Portvin.

- Good special Port 1.00
Rich full-flavoured Port 1.50
Superior Fruity London Port 2.00
Very Superior Old London Port 2.50
Fine Sherry Muscatel 1.25
Fine Old Sherry Muscatel 1.75
Very Old Superior Sherry Muscatel 2.00

Rödvin.

Bordeaux-Vin, ett helsosamt och behagligt lätt vin, aldeles fritt från de ofta förekommande tillsatserna af starka spanska eller andra viner. Pr 1-but. 1.10, 1/2-but. 0.60, 1/4-but. 0.35
Vöslauer (Schlumberger) Kr. 1.75
Vöslauer, Goldeck 2.75
Vi äro enda försäljare i östra och norra Sverige för den renommerade firman R. Schlumberger i Wien. Detta rödvin kan stå uppslaget några dagar, utan att förlora sin arom.

Château d'Estournel 1886, importerad i buteljer Kr. 2.90
Figeac St Emilion 1877 3.75 m. fl. sorter.

Vin från Samos.

Detta vin är ren drufva, behagligt med en svag muscatsmak. Det rekommenderas af läkare såsom synnerligen helsosamt, och är, utspädt med vatten, en särdeles angenäm dryck [1551].

Husmödrar!

Försöken Th. Winborg & C:is i Stockholm tillverkningar af

- Concentrerad Ättika på flaskor för utspädning.
Senap, blandad efter engelsk och fransysk smak, flere sorter.
Biffstekssås.
Soja,
Malda kryddor (garanteras oblandade) på bleckdosor med genomborrad lock.

Bordsalt i paket om 425 gram (= 1 skålp.) flere gånger prisbelönade och fullt jämförliga med de bästa utländska fabrikat. Tillhandahållas hos Hrr specerihandlare. [1339]

Advertisement for Zephyr clothing featuring 'Bomullsklädnings-tyger' and 'K. L. Lundberg & C:o'.

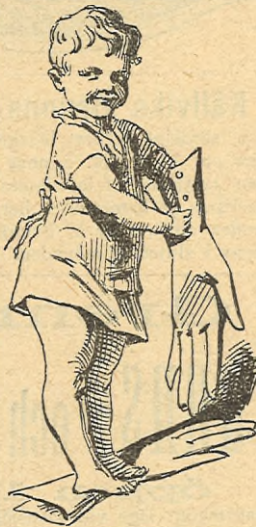
Advertisement for Ernst & Co. 'FOTOGRAFISK ATELIER' located at '52 A Klarabergsgatan 52 A. STOCKHOLM.'

Advertisement for 'Ovanligt billigt!' featuring various fabrics and goods from 'Alb. S. Jansson, L:a Drottningg. 3, Göteborg'.

HANDSKAR

köpas billigast i Carl Malmbergs välrenommerade HANDSK-AFFÄRER.

För handskaernes hållbarhet ansvaras. Glacé-, kul. 4 knapp., breda silkes-sömmar kr. 1: 50
D:o d:o 5 snörknäppen d:o 2: —
D:o d:o 6 knapps Mousquetaires 2: —
samt alla slag, såväl eleganta som enklare, Glacé- och Gants de Suèdes från 2 till 20 knappar.
Rekvissioner från landsorten mot efterkraf.
BUTIKER:
45 Vesterlånggatan 45,
5 Sturegatan 5,
24 Södermalmstorg 24.
Carl Malmberg. [1717]

Sänd till Norrbro Vexelkontor, Stockholm, denna och följande 12 månader endast 2 kr. 60 öre eller ock 5 kr.;

så erhåller ni i förra fallet en och i senare fallet två teaterobligationer, på hvilka Ni redan nästa 1:sta maj kan vinna

40,000 kronor.

[1582]

Advertisement for 'HAND-VÄFAPPARATE' featuring a practical device for sewing, available from 'Iduns Uträttningsbyrå, Stockholm.' [1621]

Advertisement for 'Prisbelönad trädgårdsbok' titled 'Hushållsträdgården' by Oscar Tamm, priced at 85 öre.

Advertisement for 'GIKT-BALSAM' by F. AHLGRENS, available in 10,000 flasks over 3 months.

bakskriften och 4 trampor, eller behöfves det flere trampor än 4, och huru stiges det då?

Prenumerant.

Nr 524. Hvar läres xylografi (utan afgift), när man kan vara behjälplig med konstens lättare arbeten?

Eva.

Nr 525. Skulle någon af Iduns erfarna läsarinor vilja gifva mig beskrifning på, hur konstbroderi skall utföras, så vore jag därför mycket tacksam. Hvar fås något vackert applikationsmönster, passande till den uti Idun n:r 10 föreskrifna soffdynan.

Hed. N.

Nr 526. I Idun n:r 5 årgången 1889 står en beskrifning på chokoladpraliner, frågas nu, huru sockrad chokolad smälles; försökt med både stark och svag värme. Vore tacksam för snart svar.

Ive.

Nr 527. Skulle någon af Iduns läsarinor vilja säga mig, hur mycket smör anses kunna gå åt i veckan i ett hushåll, när herrskapet består af tre personer och 4 tjänare samt ett tre-årigt barn. Jag menar nu både bords- och matsmör samt till alla bak. Tacksam för ett svar vore en sparsam husmoder.

Nr 528. Frågas om någon har modell till eller skulle vilja visa ett utmärkt vackert och ovanligt sidenlapptäcke.

Fru N. N.

Nr 529. Hvarmed skall man göda jorden, då den efter omplantering af blommor behöves vara mager?

Något billigt och bra medel mot liktornar?

Något medel mot sönderspruckna händer?

Edla N.

Svar.

Nr 404. Fullständig läres sjukgymnastik och massage å Gymnastiska Centralinstituttet i Stockholm, men tager denna kurs en tid af 2 år, och är det förnadt med ganska stora svårigheter att där vinna inträde; närmare upplysningar å pris m. m. lennas af professor Törngren (föreståndare). Läroböcker i ämnet finnas utgifna af professor Hartelius och Gustafson, men är naturligtvis omöjligt att läsa dem på egen hand samt utan förstudier i anatomi. Af egen erfarenhet kan upplysa om, att en van och skicklig lärare i dessa ämnen finnes att tillgå Hamngatan 1 B, n. b., hvilken som jag tror när som helst emottager elever.

Carola.

Nr 430. »Livrets skyddsengel» af C. M. Ekbohrn, »Konvaljen» af A. F. Lindblad, »Sängen» af Nordblom; i Vallins »Dödens engel» finnas äfven lämpliga verser. Dessa ha vunnit mycket bifall. Önskas de afskrifna, kan Vera uppgifva sin adress.

Rosida.

Nr 447. Ett medel, som jag sjelf försökt, mot de små hvita djuren och funnit ganska bra, är att vattna blomman en gång med karbolvatten, ej för mycket. Djuren dö, och blomman är räddad.

Rosalie-S.

Breflåda.

Fru Sofie. Gå till Gustaf Holmblooms Kapphandel, Vesterlånggatan 38, så finner Ni säkert hvad Ni söker. Genom de affärer, vi för Iduns Uträttningsbyrå afslutat med nämnda firma, hafva vi funnit, att man kan hafva fullt förtroende till godheten af deras varor, ty alla, för hvilka vi där gjort uppköp, hafva varit fullt belåtna.

Svensk kvinna. Den sak, Ni fört på tal, har nog redan förut behandlats inom redaktionen; men emedan den har många ömtåliga sidor och ju egentligen är en partifråga för dagen, hafva vi tvekat draga den under debatt i Iduns spalter. Vi skola emellertid ytterligare noga öfverväga saken.

Efter Gallus' adress ha flere brefskrifvare frågat. De torde dock insända porto, för att vi må svara dem.

Skällsmåle. Tack för vänliga omdömet; en sådan afdelning, som Ni föreslår, ha vi ännu ej beslutat oss för. Redan förut starkt antitadt utrymme talar naturligtvis emot. Vi skola dock ha ert anbud i minnet, om något dylikt kommer å bane.

Rosida. Vi göra visst ingen mannamån vare sig i detta eller andra fall, men den ofantliga tillströmningen af bidrag nödvändiggör för många lång väntan. Vi skola nu se till, att er tur snart kommer.

Red.

Innehållsförteckning.

I välgörenhetens tjänst; af *Adolf Hellander.* (Med porträtter af lady Plunkett, madame Millet, baronessan Pfusterschmid, madame Busch, greffinnan von Platen, markisinnan de Güell, greffinnan Sparre och madame de Bille.) — An die See; dikt af *Carmen Sylva.* (Autotypi.) — Till hafvet; öfers. af *J. N-g.* — Stor pristäfning. — Från forna dagar; strödda blad ur minnets album, samlade af *Mahilda Langlet.* V: Nummer trettioåtta, Triumf. — Till nordens blonda mö; dikt af *Daniel Fallström.* — Indirekte; af *Ave.* III: En baklexa. — När våren kom; skiss af *Elisabeth Kuylenstierna.* — »Tjugonde århundradet»; nyaste pariserchic, kåseri af *Richard Kaufmann.* — Hemlif; af *Lissey.* II. — Mat och matlagning; af *O. H. D.* III. — En liten själfhjälps vid klädsömnad; hedersomn. svar å pristrågan XIV; af *Bissan.* — Teater och musik. — Striden om hjärtan; ur ett kvinnolifs historia; af *Johan Nordling.* V: Antonio Bosca. (Forts.)

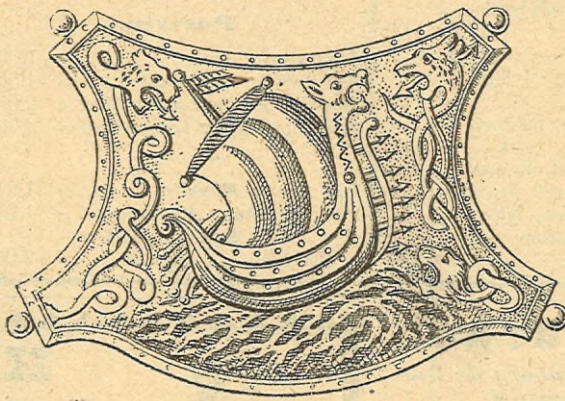
Förslag till matordning för veckan 28 april — 3 maj. — Bostaden. — Tvätten. — Bakning. — Toaletten. — Efterrätter. — Husgerädet. — Bohaget. — Garderoben. — Drycker. — Hushållet. — Hemfärgning. — Hvarjehanda. — Läkareråd. — Frågor. — Svar. — Breflåda.

Svea Mineralvattenfabrik

28 Bergsgatan 28
STOCKHOLM

rekommenderar ärade läsare af tidningen Idun sina tillverkningar af alla sorters
Läskevatten jämte brygdt och kolsyradt Sockerdricka, Champagnedricka, Champagnelemonad, Hallon- och Fruktelemonad.

Belltelef. 1197. Order pr post eller telefon expedieras omgående. Allm. telef. 64 77. Tillverknigen kontrolleras af Professor Severin Jolin. [1727]

Vikinga-Brosch

af kontrolleradt silfver, delvis förgylt och oxiderad, naturlig storlek; pris 10 kr. utan och 15 kr. med 3:ne halskedjor. Erhålles mot postförskott från guldsmeden *J. G. Hentzell,* Kalmars. [1724]

Källviks Brunns- och Vattenkuranstalt,

sundt och särdeles vackert belägen vid Östersjökusten, nyrestaurerad, belägen 2 mil norr om Vestervik, öppnas 1 juni, fortgår sedan till 1 september. Läkarevården bestrides af legitimerad läkare. Beställningar af rum och förfrågningar besvaras af kamreraren herr C. v. Cedervald, Stockholm, Floragatan 14, endast under april, eller af Brunnsintendenten, adress Loftahammar. Utförligare annons i slutet af månaden. (G. 15405) [1817]

**Grennaforssa
Brunns- och Badinrättning**

öppen 1 maj—1 sept.

Naturskönt läge vid Dansjön och intill Kronobergshed. Se utförligare illustrerade annonsen i n:r 12 af denna tidning. Fullständiga prospect gratis och franko från ägaren

(G. 15042) [1782] **A. D. HAGMAN, Vexjö.**

Bolaget Thules verksamhet nedanstående år:

År	Ny försäkringssumma under året.	Hela försäkringssumman vid årets slut.	Försäkringsfonder.	Reservfonden.	Utdelning	
					till aktieägare i ranta och vinst.	till de försäkrade.
1883	4.048.955	19.045.641	1.860.291	272.233	24.000	22.233,57
1885	4.641.700	25.022.068	2.792.768	358.935	24.000	47.104,05
1887	4.333.900	28.301.734	3.751.813	486.733	24.000	65.218,30
1889	8.656.440	37.565.076	5.159.797	554.603	24.000	97.836,51

Aktieägarnes utdelning är begränsad:
Så länge reservfonden icke uppgår till en million, erhålla aktieägarna **endast 24.000 kronor.**
De försäkrades vinst utdelas årligen och verkar därför såsom en för hvarje år allt större **nedsättning i årspremiem.** [1856]

Flickor & Gossar!

Svenska 1889 års provisoriska frimärken, brukade, köpas alltid till 4 å 5 kronor pr 100 st.

Svar i bref jämte porto, märkt »Rolf 50», mottagas å S. Gumælii Annonssbyrå, Stockholm. (G. 15591) [1837]

N. P. Jensens

nya priskurant öfver Trädgårds- och blomsterfrön samt foderväxtfrön är nu utkommen och tillsändes gratis på begäran. Helsingborg i februari 1890. [1525] **N. P. Jensen.**

Glöm ej bort,

att *O. Williamson,* Borås, säljer prima helylle marinblå Gosstricotkostymer från 3 till 10 års för 3:50. Priskurant å yllevaror sändes franko.

Stora mansvästar

med ärmar till 3:50 pr st. [1573] **O. WILLIAMSON, Borås.**

Sparsamma Fruar.

Gammalt ylle och ull emottages dagligen till spånad, väfning af tyger, schalar, filtar m. m.

OBS. Hvar och en får sitt ylle tillbaka i form af garn eller väfnader.

OBS. Nedsatt spånadsafgift.

OBS. Ett parti schalar realiseras från 5 kr.

OBS. Ett parti filtar realiseras från 5,75.

Telefon 26 53.

Hildur Andersson, född Sundeman. [1361]

12 Klara Norra Kyrkogata 12.

**P. W. GAEDKE'S
CHOCOLADE & CACAO
HAMBURG.**

Gaedke's Cacao

är damernas favoritdryck och användes numera allmänt i alla finare familjer.

Erhålles endast hos de större Specialhandelsfirmorna. [1520]

Iduns Uträttningsbyrå

ombesörjer genom fullt kompetenta personer uppköp i alla möjliga branscher gratis åt Iduns abonnenter och för uppdrag åt andra mot en obetydlig ersättning. Alla saker skickas mot efterkraf och få returneras (dock genast) mot fraktkostnaden. Dubbelt porto torde medsändas. [1349]

SVARTVIKS
Stärkelse,
svenskt fabri-
kat, gifver lin-
net, utan att för-
störa det, en
bländande hvit
färg. Till salu
hos alla speceri-
handlande i ri-
ket. [1487]

På **Wilhelm Billes** förlag:
Huru männen fria.
Den ödesdigra frågan med dess svar
af **Agnes Stevens.**
Pris 2: 25. [1736]

Angenäm och vederkvickande hvila
efter arbetet erhålles uti
Hjalmar Peterson & C:nis
Nya Fällstol
(gul eller brun)
som äfven kan begagnas som *Fåtölj*,
Châslong och *Säng* och som erhål-
les fraktfritt mot 10 kr. järnvägsfer-
kraf från **Hjalmar Peterson & C:nis**
Bokhandel, Karlstad. Till förekom-
mande af förvechlingar är vår *Nya*
Fällstol alltid stämplad på de båda
kortsstyckena som uppbära armstöden
med vår firma **Hjalmar Peterson &**
C:nis, Karlstad. [1548]

Svenska
Järnsängsfabriken
50 Regeringsgatan 50.
Allm. Tel. 46 47. [1723]

**Alingsås hushålls- och språk-
undervisningsskola**
för unga bildade flickor öppnas den
15 nästa augusti. Prospekt för skolan
erhålles på begäran af fru Mathilde
Hüttling, Alingsås. [1787]

Ännu
finnas några få permar
kvar till Idun 1889, dels
i rödt och guld, dels i blått
och guld. Priset är endast
1 kr. 25 öre,
som torde insändas i förskott
medels postanvisning eller i
sparmärken (ej frimärken!)
För porto tillkomma 30 öre.
[1359] **Iduns Expedition.**

Dockskåpsmöbler.
Ett större parti (svensk tillverkning)
utförsäljes nu genast till billigt pris.
Claestorpsboden, Fredsgatan 26.
[1827]

**Ett nytt sätt
att tvätta kläder!**

Och betänk:
Ingen skällning eller kokning på tvättdagen och
tvätten färdig på halfva den vanliga tiden.
Slå därför bort edra gamla idéer
och försök på nästa tvätttag
Westbergs Tvättpulver
och
Westbergs enkla Tvättmetod.

Ingen
gnidning!

Skyddsmärke.

Endast
vridning!

Gör hvarje plagg så rent, som om det
aldrig varit begagnadt.
Säljes hos alla specerihandlare i riket å 20 öre pr paket.
Bruksanvisning i hvarje paket.
Garanteradt clorfritt.
Innehåller endast fullkomligt oskadliga beståndsdelar.

Både tid och pengar inbesparas.

Tjulander & C:o,
Allm. Tel. 50 89 **Vinhandel,** Allm. Tel. 50 89.
55 Drottninggatan 55,
rekommenderar sitt väl sorterade lager af endast äkta utländska **Viner** och
Spirituosa. Särskildt framhålles: Finare **Champ.-Cognac** från de för-
nämsta firmor, flere år här i lagret. **Bordeaux-viner** af välkända firmor,
hvitt **Portvin**, särdeles omtyckt, **Martinique-** och **Holländska Li-**
körer, många år här lagrade, samt vår välkända **Punsch**, gammal och god,
till flere priser, enligt priskurant, som sändes på begäran. [1759]

Nilsson & Dahlbeck
Lager af
Gosskläder.
STOCKHOLM
38 Regeringsgatan 38 [1699]

Husmödrar!
Den som önskar fin och god anjovis
bör hos herrar handlande efterfråga
Benj. G. Mollén & C:o i Lysekil och
i synnerhet Molléns »Victoria-Anjovis»,
hvilken är non plus ultra. [1784]
(G. 2093)

Cakes och Biscuits
fullt jämförliga med de engelska.
Utförlig Priskurant
lemnas på begäran.
C. W. Schumacher,
Kongl. Hofleverantör,
STOCKHOLM,
17 Norrlandsgatan 17.
Order fr. landsorten expedieras pr omg.
[1729]

Skodon, svenska och
välgjorda
för
herrar, damer
och barn.
Stort urval af
Tofflor, Balskor.
Beställningar och reparationer utföras skynds-
samt. — Moderata priser. Reelt bemötande.
A. Nordfors,
46 Regeringsgatan 46. [1694]

GUSTAF HOLMBLOM
KAPP-FABRIK
38 Vesterlånggatan 38
Nedra botten, 1 o. 2 tr. upp. [1352]

AUGUST JULIUS
Kongl. Hof-Leverantör.
Speceri-, Vin- och Delikatessmagasin
i parti och minut,
38 Drottninggatan 38.
Allm. Tel. 44 58. Bell. 916. [1480]

Klädningsstyger
Pröfver kostnadsfritt.
Regvisitioner fraktfritt.
OBS. Modellansöcher åtföljda
FR. MARCUS
Kongl. Hofleverantör.
STOCKHOLM. [1735]

Hänvisen till annonserna i Idun, erhållen i billigaste pris — enligt öfverenskommelse mellan Redaktionen och de flesta af Iduns annonsörer

Hänvisen till annonserna i Idun, erhållen i billigaste pris — enligt öfverenskommelse mellan Redaktionen och de flesta af Iduns annonsörer.

FABRIKSMÄRKE

I hvarje välsorterad detaljaffär
 i Skandinavien samt i Barnängens Försäljnings-
 magasin, Vesterlånggatan 47, Stockholm, försäl-
 jas följande artiklar af prima kvalitet och med
 elegant utstyrsel:

**Barnängens Liljekonvalj-Eau de
 Cologne**, utsökt fin, uppfriskande och ren med
 rik, naturlig och varaktig liljekonvaljdoft.
Eau de Cologne Royale,
Eau de Cologne for Gentlemen,
Eau de Cologne Excelsior,
Eau de Cologne Concentrée, m. fl.,
 som genom sin friskhet, renhet och rikedom på
 verklig vällykt öfverträffa alla andra i handeln
 förekommande fabrikat i denna bransch. Sär-
 skildt kunna dessa sorter rekommenderas mot
 hufvudvärk, däsighet, nervositet etc.

Barnängens Parfyer och Essencer
 med rikaste naturlig blomdoft i smakfullt utstyrda flaskor. Stort urval.
Barnängens Balsamiska Amykos-Aseptin.
 Genom sina milda, men kraftiga egenskaper är denna Aseptin ovilkorligen af före-
 draga framför hvarje annat preparat i denna bransch. Se vidare den beskrifning och
 de intyg från Nordens förnämsta läkare, hvilka åtfölja hvarje flaska!
[1725]

Koncentrerad Ättika
 från Skånska Ättikfabriken,
 tillerkänd Första pris i Köpenhamn 1888. Klarasta Bordsättika! Renaste Inläggningsättika!
 Af 1 flaska ä endast 1/2 liter erhållas 6 1/2 liter matättika för 1 krona.
 Flaskorna, förseglade med kapsyler, stämplade med fabriken namn och registrerade
 varumärke, finnas hos specerihandlande i de flesta städer.
 I parti endast genom Skånska Ättikfabrikens agentur, Smålandsgatan n:r 18, Stockholm.
[1789]

En synnerligt rikhaltig
samling handarbeten,
 monogram och dräkter m. m. kan erhållas genom att från
Iduns Redaktion, Stockholm, rekvirera 12 n:r af ärgån-
 gen 1889 af Skandinavisk Modetidning. Dessa tolf
 20- à 24-sidiga nummer med 24 kolorerade omslagsplanscher ha
 förut kostat mer än 4 kr., men säljas nu för det oerhördt
 billiga priset af
endast 1 krona,
 som torde insändas medels postanvisning eller i sparmärken.
 Här till torde läggas 30 öre som porto, i fall paketet måste
 sändas postledes.
[1591] IDUNS REDAKTION.

HANDSKAR
 Stor Vår-Realisation.
OBS. Gynnsamt tillfälle för återförsäljare! OBS.

10,000 par själlknäppande **Amazon-Damhandskar**, glacé, prima kvalitet, i alla med-
 farger, elegant utstyrsel, motsvarande 4 à 5 knapps längd som kostat 4: 50, säljas nu till 2: 25
 5,000 par kulörta Getskinns Dam-Glacéhandskar med
 4 knappar och breda silkessömmar » » 3: 50, » 1: 60
 Dito med 3 knappar och breda silkessömmar » » 2: 75, » 1: 65
 Ett större parti kulörta och svarta Damhandskar, glacé, med 5, 6 och 8 snörknäppen 1: 50
 1,000 par kulörta Damhandskar, glacé, med 4 knappar 1: 40
 1,000 par do Damhandskar med 4 knappar 1: 15
 Musketär-Dam-Handsakar, 6 knapps längd 1: 65, d:o 8 knapps längd 1: 80
För Konfirmander: Svarta Getskinns handskar
 med 4 knappar och breda silkessömmar som kostat 3: 50, säljas nu till 1: 90
 Dito med 3 knappar och breda silkessömmar » 2: 75, » 1: 65
 Dito med 4 knappar, smal söm » » 1: 40
 Engelska Doggskinns-Herr-Handsakar » » 4: 50, » 2: 50
 Militär-Handsakar af äkta hjortskinn, med patentlås » » 3: —, » 1: 75
 5,000 Doggskinns-Herr-Handsakar, moderna, röda farger,
 med breda silkessömmar » » 3: 50, » 1: 90
 Ett parti kulörta Dam-Handsakar med 2 knappar, mindre nummer 60 öre
OBS. Order till landsorten expedieras omgående mot efterkräf. OBS.

7 Nya Skånska Handskmagasinet, 7
Malmiskilnadsgatan.
 OBS. Kontor och lager: Malmiskilnadsgatan 7, till höger i porten. [1860]

Barnklädningar
 och **Mössor**
 stort urval i
K. M. Lundbergs Bosättningsmagasin
 N:r 7 Storkyrkobrinken N:r 7 [1846]

SUCHARD.

18 Guld- och Silfvermedaljer. Suchard's Chocolad.

Fabriksmärke.

Erkänt utmärkt kvalitet.
 Samtliga Suchard's Chocolader äro
 garanterade ren Cacao och socker utan
 tillsats.
 Suchard's Praliner, Gianduja,
 Noisettes, Nougatines och andra
 dessertchocolader rekommenderas.

Suchard's Cacaopulver,
 Cacao Soluble, ett rent lösligt pul-
 ver i bleckburkar på 1/2, 1/4 och 1/8 kilo,
 är drygt, välsmakande och närande.
 Af Suchard's Cacaopulver får man
 100 koppar på 1/2 kilo. [1842]

Guldmedalj vid Världsutställningen i Paris 1889.

Praktisk Konstväfnadsskola, 37 Norrlandsgatan 37.

Undertecknad, som i 12 år förestått Elfsborgs läns Väf- o. Slöjd-
 skola, meddelar undervisning uti alla sorters konstväfnader och enk-
 lare väfnader. Elever, som önska deltaga i undervisningen, torde an-
 mäla sig i skolans lokal. Väfstolar med tillbehör anskaffas. Beställ-
 ningar af alla sorters Konstväfnader emottagas och utföras noggrant
 till billigt pris. Diverse Konstväfnader, såsom Portierer o. Gardiner af
 ylle o. bomull, Borddukar, Serveringsdukar, Parad- o. Badhanddukar,
 Kuddar, Förkläden, Flossa o. Kiddermönster samt enklare Mattor jämte
 Gardiner m. m., passande för sommarnöjen, finnas till salu.
[1654] Johanna Brunsson.

Vid Samuelsbergs Hushållsskola

börjar ny termin den 1 augusti.
 Prospekt sändes på begäran.
 Samuelsberg, Motala i april 1890. [1792]
M. Möller. **U. Holmberg.**

Sill.

För dem, som önska erhålla god sill, re-
 kommendera vi prima norsk Istersill, stor och
 fet. Prima norsk Fetsill, medelstor, mycket fet,
 finnes i 1/4, 1/2, 3/4 och 1 tunnor till billigaste
 priser, kilovis 40 öre pr kilo. Prima svensk och norsk Slofet-
 sill samt Vårsill i 1/4, 1/2, 3/4 och 1 tunnor till billigaste priser,
 kilovis 15, 20 och 25 öre kilo. Prima Yarmouth Delikatess-sill
 i 1/4, 1/2, 3/4 och 1 tunnor, kilovis 120 öre kilo. Anjovis, fullmo-
 gen, utmärkt god kvalitet, i burkar och lädor till 30, 35, 40, 50
 och 75 öre stycket med rabatt vid parthandel hos

WIRÉN & C:o,
 2 Skräddaregränd 2.
 Omförmälda Sill och Anjovis har den rätta goda sma-
 ken, som endast kan kännas, ej beskrivas. [1823]

Stockholms Gasverk
 försäljer:

Krossad Kaminkoks
 (billigaste och renligaste fasta bränsle för kaminer) à 1: 25 pr hektoliter.

Vanlig Gasverkskoks
 à 1: 05 pr hektoliter.
 Hemtransport ombesörjes à 15 öre pr hl. [1661]

Största urval af
Sängar, Sängkläder,
Täcken och Filtar
 i
K. M. LUNDBERGS Bosättningsmagasin
 N:r 7 Storkyrkobrinken N:r 7
 STOCKHOLM. [1722]

STOCKHOLM, GERNANDTS BOKTRYCKERI-AKTIEBOLAG